

2018

TØNDER
KOMMUNE

**§16a Miljøgodkendelse af husdyrbrug
Nybjergsvej 2, 6270 Tønder**

INDHOLDSFORTEGNELSE

INDLEDNING	3
AFGØRELSE OM MILJØGODKENDELSE	4
MILJØTEKNISK BESKRIVELSE OG VURDERING	5
A. OPLYSNINGER OM ANSØGER OG EJERFORHOLD	5
B. OPLYSNINGER OM HUSDYRBRUGET OG DET ANSØGTE	6
Indretning og drift af anlæg	6
Stald og anlæg	6
Gødningsoptagelse og -håndtering	7
Kapacitetsopgørelse	9
Anlægsarbejder og bygningsmæssige ændringer	9
Forbindelse til andre husdyrbrug	11
Lokalisering og landskab	11
Lokaliseringskrav jf. § 6 i husdyrloven	11
Afstandskrav jf. § 7 i husdyrloven	11
Afstandskrav jf. § 8 i husdyrloven	12
Landskabelige hensyn	14
Ammoniak	16
Ammoniakfølsom natur (kategori 1, 2 og 3)	16
Ammoniakdeposition på Natura 2000-områder	17
Ammoniakdeposition fra anlægget på områder omfattet af Naturbeskyttelseslovens § 3	18
Lugt	19
Øvrige emissioner og gener	20
Ensilage og foder	20
Støj og vibrationer	20
Støv	21
Fluer og skadedyr	21
Til og frakørsel (Transport)	22
Lys	22
Driftsforstyrrelser og uheld	23
Kemikalier og pesticider	24
Olie og brændstof	24
Egenkontrol og management	24
Reststoffer, affald og ressourceforbrug	25
Spildevand	25
Affald	25
Energiforbrug	26
Vandforbrug	26
Bedste tilgængelige teknik (BAT) - Ammoniak	27
Eventuelle grænseoverskridende virkninger:	27
D. OPLYSNINGER M.V. TIL MILJØKONSEKVENSRAPPORT	27
<i>Ikke teknisk resume</i>	27
VILKÅR	30
GRUNDFORHOLD	30
Generelt	30
HUSDYRBRUGETS ANLÆG	31

Stalde og anlæg	31
Gødningsopbevaring og -håndtering	32
Landskabelige hensyn	32
Lugt	32
Støj.....	32
Støv	33
Fluer og skadedyr	33
Driftsforstyrrelser og uheld	33
Olie og brændstof	33
Egenkontrol og management.....	33
Affald	34
Energiforbrug	34
Vandforbrug	34
HØRINGER	35
KLAGEVEJLEDNING.....	35
BILAG	36

INDLEDNING

Nybjergvej AGRO ApS har den 24. november 2017 søgt om miljøgodkendelse på Nybjergsvej 2, 6270 Tønder.

Godkendelsen bygger på oplysningerne i ansøgning nr. 200989 version 2 med tilhørende bilag.

Udkast til miljøgodkendelsen er udarbejdet af miljømedarbejder Peder Key Jensen, Tønder Kommune og kvalitetssikret af Flemming Refsgaard, Tønder Kommune.

Tidligere godkendelse

På ejendommen er der den 7. september 2010 meddelt § 12 miljøgodkendelse til en udvidelse af produktionen fra 291 til 375 DE kvæg.

Godkendelsen fra 2010 bortfalder når denne godkendelse meddeles.

Det ansøgte projekt

Der er søgt om godkendelse til:

- En udvidelse af det samlede produktionsareal fra 3.439 til 4.687 m².
- En ny gyllebeholder på 5.000 m³ (1.004 m²).
- En ensilageplads ændres til mødding (529 m²).
- En foderlade ændres til velfærdsstald (dybstrøelse).
- Et maskinhus ændres til stald (fast gulv og dybstrøelse).
- 2 nye staldanlæg (fast drænet gulv med skraber).
- En lade ændres til stald (dybstrøelse).

Den del af projektet der ikke er udnyttet inden 6 år efter at godkendelsen er meddelt bortfalder.

AFGØRELSE OM MILJØGODKENDELSE

Tønder Kommune meddeler miljøgodkendelse til ejendommen Nybjergsvej 2, 6270 Tønder med de vilkår der fremgår af godkendelsen. Der godkendes følgende:

Produktionsareal

2.098 m² fast drænet gulv med skraber og ajlefløb til opstaldning af malkekøer, kvier og stude.

604 m² sengestald med spalter til opstaldning af malkekøer, kvier og stude.

1.553 m² dybstrøelse til alle typer kvæg.

30 m² dybstrøelse til kalve.

402 m² sengestald med fast gulv til alle typer kvæg.

Gødningsareal

1.877 m² gødningsareal til flydende husdyrgødning.

506 m² gødningsareal til fast husdyrgødning.

Dispensationer

Der dispenseres for afstandskravene i § 8 i husdyrloven¹ således at det staldanlæg som i projektet er betegnet "udvidelse øst" kan etableres med ned til 15 m fra markboring. Ligeledes dispenseres så den nye gyllebeholder kan etableres med ned til 25 m fra naboskel. Der dispenseres også for afstandskravet til levnedsvirksomhed. Dispensationerne er meddelt i henhold til § 9, stk. 3 i husdyrloven.

Godkendelsen meddeles i henhold til § 16a i husdyrloven. Godkendelsen vedrører etablering, udvidelse eller ændring af husdyrbrug med en ammoniakemission på mere end 3.500kg NH₃-N, og er ligeledes meddelt i henhold til husdyrgodkendelsesbekendtgørelsen². Denne godkendelse bortfalder, hvis den ikke er udnyttet inden 6 år efter at godkendelsen er meddelt. Hvis en del af godkendelsen ikke er udnyttet, bortfalder godkendelsen for denne del.

Det er Tønder Kommunes vurdering, at ansøgeren har truffet de nødvendige foranstaltninger til at forebygge og begrænse forureningen, og at husdyrbruget kan drives på stedet under hensyn til omgivelserne.

Vi har vurderet, at projektet ikke vil påvirke Natura 2000 områder væsentligt eller ødelægge plantearter, yngle- eller rasteområder for bilag IV arter.

Husdyrbruget skal leve op til gældende regler i love og bekendtgørelser uanset indholdet i denne godkendelse.

Afgørelsen kan skriftligt påklages til Miljø- og Fødevarerklagenævnet. Klagevejledning fremgår af kapitel 6.

Godkendelsen er gældende pr. 13. november 2018.

Peder Key Jensen
Miljømedarbejder

---

¹ Lovbekendtgørelse nr. 256 af 21. marts 2017 om husdyrbrug og anvendelse af gødning m.v.

² Bekendtgørelse nr. 916 af 23-06-2017 om godkendelse og tilladelse m.v. af husdyrbrug.

MILJØTEKNISK BESKRIVELSE OG VURDERING

A. OPLYSNINGER OM ANSØGER OG EJERFORHOLD

1) Bedriftsoplysninger:

Nybjergsvej 2, 6270 Tønder
Ejendomsnr.: 5500017478
CVR: 38965085
CHR: 50060

2) Kontaktoplysninger:

Nybjergvej AGRO ApS
Mobil: 21650022
E-mail: kontor@nyagro.dk

3) Ejer af ejendom:

ARNÅVEJ 6 ApS
CVR: 36435348

4) Rådgiver:

Rikke Ilsøe Mogensen, Vestjysk
Herningvej 3-5, 6950 Ringkøbing
Mobil: 51377602
E-mail: rim@vestjysk.dk

5) Andre husdyrbrug der drives sammen med det ansøgte

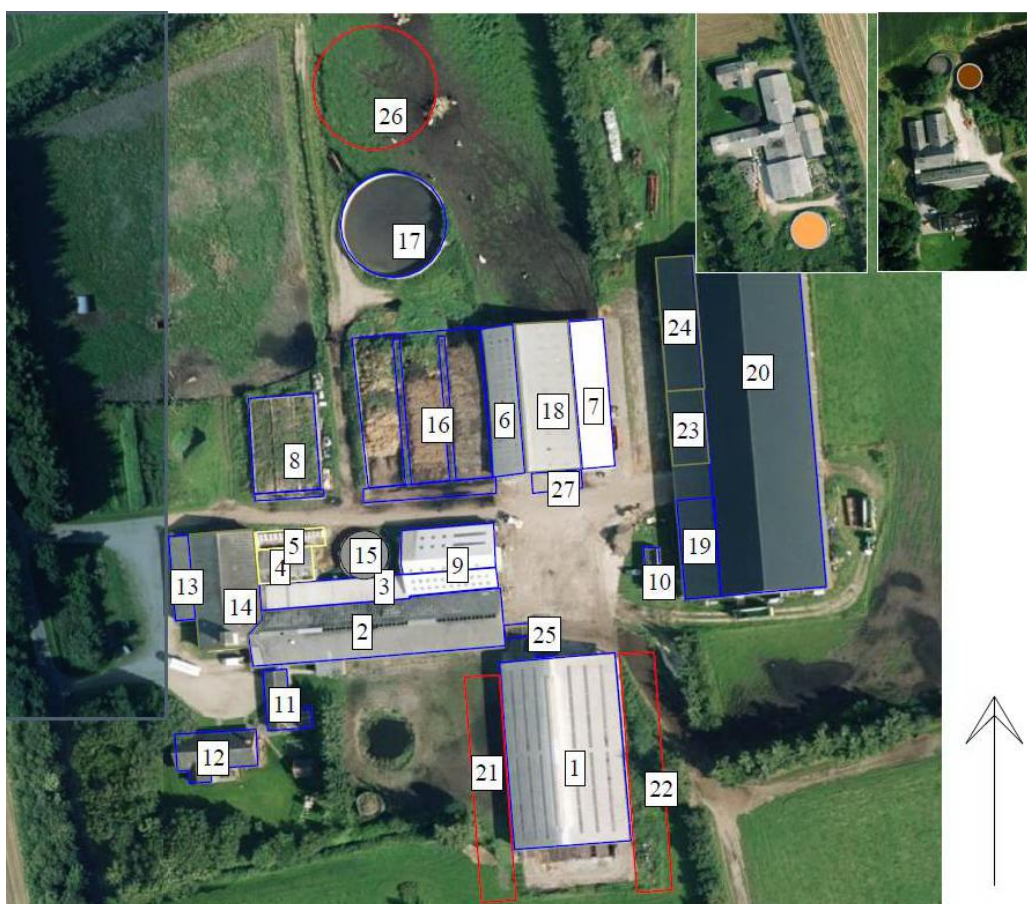
Ingen

B. OPLYSNINGER OM HUSDYRBRUGET OG DET ANSØGTE

Den miljøtekniske beskrivelse herunder er i henhold til de oplysninger ansøger har indsendt jf. husdyrgodkendelsesbekendtgørelsens § 4, stk. 1 og tilhørende bilag 1B.

**Indretning og drift af anlæg
Stald og anlæg**

Oplysninger om nuværende og fremtidig indretning og drift af ejendommens husdyranlæg fremgår af nedenstående tabel og figur.

Figur 1 – Situationsplan, de 2 billeder øverst til højre viser lejede beholdere

Nr	Staldafsnit	Staldsystem	Dyr	Stald m ²	Produktionsareal m ²
1	Kvægstald (bruges til malkekøer)	Fast drænet gulv med skraber og ajlefløb	Malkekøer, kvier og stude	1.795	1.018
2	(bruges til køer)	Sengestald med spalter (kanal, bagskyl el. ringkanal)	Malkekøer, kvier og stude	1.155	604
3	Stald – lukkes ned	Dybstrøelse	Alle typer kvæg	518	0
6	Ungdyrstald	Dybstrøelse	Alle typer kvæg	271	256
7	Ungdyrstald	Dybstrøelse	Alle typer kvæg	411	312
8	Ungdyrstald (6-13 mdr.) – ombygget plansilo	-	-	525	0

14	(velfærdsafdeling)	Dybstrøelse	Alle typer kvæg	615	295
24	(Store Kvier)	Dybstrøelse	Alle typer kvæg	587	355
		Sengestald med fast gulv			222
23	(Kvier)	Dybstrøelse	Alle typer kvæg	209	125
		Sengestald med fast gulv			78
21	Udvidelse vest	Fast drænet gulv med skraber og ajleafløb	Malkekøer, kvier og stude	677	530
22	Udvidelse øst	Fast drænet gulv med skraber og ajleafløb	Malkekøer, kvier og stude	704	550
18	Ungdyrstald	Dybstrøelse	Kalve, (under 6 mdr.)	773	30
		Dybstrøelse	Alle typer kvæg		210
		Sengestald med fast gulv	Alle typer kvæg		102

Tabel 1 - Ansøgt drift

Nr	Staldafsnit	Staldsystem	Dyr	Stald m ²	Produktionsareal m ²
1	Kvægstald (bruges til malkekøer)	Fast drænet gulv med skraber og ajleafløb	Malkekøer, kvier og stude	1.795	1.018
2	(bruges til køer)	Sengestald med spalter (kanal, bagskyl el. ringkanal)	Malkekøer, kvier og stude	1.155	944
3	Stald - lukkes ned	Dybstrøelse	Alle typer kvæg	518	309
4	Kalvehytter (0-0,5 mdr)	Dybstrøelse	Kalve, (under 6 mdr.)	159	64
5	Kalvehytter (0-0,5 mdr)	Dybstrøelse	Kalve, (under 6 mdr.)	78	30
6	Ungdyrstald	Dybstrøelse	Alle typer kvæg	271	256
7	Ungdyrstald	Dybstrøelse	Alle typer kvæg	411	312
8	Ungdyrstald (6-13 mdr.) - ombygget plansilo	-	-	525	0

Tabel 2 - Nudrift (miljøgodkendelse 2010)

Gødningsopbevaring og -håndtering

Ansøger har oplyst følgende:

På ejendommen produceres udelukkende kvæggylle og dybstrøelse. Dybstrøelsen skal på en biodynamisk ejendom komposteres inden udbringning. Det betyder, at det enten skal komposteres på stald eller på møddingsplads. Dybstrøelsen placeres enten på møddingsplads (8), eller på anden ejendom. Efter kompostering lægges noget af det i markstak. Dybstrøelsen vil være overdækket.

Kvæggyllen pumpes fra stald til lagertanke, hvorfra det udspreddes efter gældende forskrifter. I forbindelse med udvidelsen ansøges der om etablering af en ekstra gylletank på 5000 m³, I tilfælde af at den ikke

bliver bygget vil der blive etableret 5 årige lejeaftaler på andre ejendomme i nærområdet.

***Flydende Husdyrgødning:** Gyllen bliver opbevaret i 2 tanke på ejendommen samt i tanke på Flensborglandvej 19 og 44. I tankene tilføres der kun husdyrgødning fra produktionen på Nybjergsvej 2, som inkluderer vaskevand samt vand fra siloer og befæstet areal.*

Beholderne er tilmeldt den obligatoriske 10-årige beholderkontrol og efterses herudover for synlige skader hvert år ved tømning. Beholderne er overdækket med flydelag, der består enten snittet halm og/eller dybstrøelse. Teltoverdækning af gylletankene er fravalgt fordi der anvendes sand i sengebåsene. Der føres logbog for flydelaget. Gyllen omrøres umiddelbart forud for udkørsel. Teltoverdækning af gylletankene er fravalgt fordi der anvendes sand i sengebåsene.

***Dybstrøelsesbokse/stier** tømmes ca. hver 4. måned. Syge- og kælvningsbokse og enkeltbokse tømmes hver gang de har været brugt. Dybstrøelse opbevares enten på møddingsplads(8) eller i markstak på grund af komposteringskravet. Pladsen har afløb til gyllebeholderen.*

Der er beregnet et kapacitetskrav for aktuel fremtidig besætning på 300 køer med opdræt. og medregnet er ejet og lejet tank på henholdsvis Flensborglandevej 19 og 44. Beregninger viser at der er kapacitet til 10 mdr. Pt. er der kun et krav på min. 7 mdr. på en økologisk ejendom og set i det perspektiv vil der være kapacitet til et sted mellem 400 og 500 køer med opdræt.

Etableringen af den nye gylletank vil ikke påvirke det landskabelige negativt. Vurderingen er taget med baggrund i at den ny gylletank på 5000 m³ vil blive placeret i tilknytning til de eksisterende bygninger, og at der er en del beplantning i området. Vurderingen er også at naboerne ikke vil kunne se tanken.

I forbindelse med udbringningen af husdyrgødningen er der primært fokus på 2 områder: 1. Optimering af planteproduktionen 2. Hensyntagen overfor det omgivende miljø (naturen og naboerne)

- For at optimere planteproduktionen men også det omgivende miljø afpasses tilførslen af husdyrgødningen til afgrødernes behov samt deres vækstperiode.*
- Ligeledes udbringes husdyrgødningen under hensyn til de generelle regler, og foregår i videst mulig omfang efter godt landmandskab.*

Tønder Kommunes vurdering

For at minimere risikoen for overfladeafstrømning af gylle, stilles der vilkår til opsyn med pumpning til gyllebeholdere.

Tønder Kommune vurderer, at de anvendte udbringningsteknikker og opbevaring af husdyrgødningen lever op til gældende regler på området. Vi vurderer, at der med ansøgers redegørelse og de stillede vilkår er taget tilstrækkelig hensyn til omkringboende, så gødningshåndtering og -opbevaring ikke er til væsentlig gene for omgivelserne.

Kapacitetsopgørelse

Ansøger har oplyst følgende:

På ejendommen produceres udelukkende kvæggylle og dybstrøelse. Gylle og dybstrøelse udspreddes efter gældende forskrifter. Mængderne er beregnet i mark-online. Ud fra forventet besætning.

For at opfylde kravet til kapacitet vil der enten blive bygget en ny gylletank eller lejet kapacitet i nærområdet. For at overholde kravene på 7 mdr. som er minimum ville der skulle lejes ca. 2000 m³ ekstra udover det der indgår i aktuelle beregninger hvis den nye tank på 5000 ikke bliver bygget.

Dybstrøelse

Produktion	1.527,6
------------	---------

Gylle

Produktion	8.823,0
Vandtilførsel	4.200,0
Opsamlet mængde	13.023,0

Følgende tanke indgår i opbevaringskapaciteten.

<i>Tank på Nybjergsvej 2</i>	<i>600 m³</i>
<i>Tank på Nybjergsvej 2</i>	<i>3000 m³</i>
<i>Tank på Nybjergsvej 2</i>	<i>5000 m³</i>
<i>Tank på Flensborg landevej 19</i>	<i>1200 m³</i>
<i>Lejet tank på Flensborg landevej 44</i>	<i>1000 m³</i>
<i>I alt minimum inkl. kanaler</i>	<i>10800 m³</i>

Med samlet kapacitet på i alt 10800 m³ ekskl. kanaler giver det en samlet opbevaringskapacitet på ca. 9 mdr.

Beregning: (10800 / 13000 m³ * 12 mdr.). = ca. 10 mdr.

Reelt ville 7 mdr. være tilstrækkeligt alle dyr på gyllesystemer er ude i hele sommerhalvåret

Tønder Kommunes vurdering

Der er redegjort for opbevaringskapaciteten. Vi vurderer, at redegørelsen for opbevaringskapacitet af gylle og dybstrøelse er tilstrækkelig og at kravet til opbevaringskapacitet er efterkommet.

Anlægsarbejder og bygningsmæssige ændringer

Ansøger har oplyst følgende om bygningsmæssige ændringer (for placering af bygninger se figur 1, side 6):

I fremtiden forventes en forøgelse af besætning til ca. 300 køer + opdræt samt evt. opfodning af de tyrekalve der bliver født. Med overgangen til emissionsbaseret godkendelse er det dog ikke det fremtidige dyrehold der er det væsentlige, men antallet af kvadratmeter produktionsareal. I det efterfølgende er der en oversigt og de bygninger, både nuværende og nye, der ønskes godkendt som produktionsareal.

Produktionsarealer: I fremtiden vil der være produktionsarealer i bygningerne 1, 2, 6, 7, 14, 18, 21, 22, 23, og 24. Bygninger 1,2,6 og 7 ændres ikke i forhold til nudriften. Antal m² produktionsareal i de enkelte stalde ses i resultatfanen i Husdyrgodkendelse.dk

1	<i>Kvægstald med 4 % gulv. Ingen ændringer</i>
2 + 3	<i>I syd siden af stald 2 er der senge med spalter og rundskyl, her er der ingen ændringer Den resterende del af bygning 2 (på nordsiden af foderbordet) samt bygning 3 lukkes ned. Disse 2 afsnit er i dag sammenhængende ved at der er et hul i væggen, så dyrene kan gå fra dybstrøelsen (bygning 3) og ind på spaltearealet (bygning 2), hvorved dyrene har haft adgang til et foderbordet i stald 2.</i>
4 + 5	<i>Bygningerne 4 og 5 anvendes i dag til småkalve <6 mdr. og opstaldningen er ikke ideel, Kalvene går de første uger efter de er født i enkelt bokse i bygning 5 og efterfølgende går de i fællesbokse i bygning 4. Begge produktionsarealerne har været dybstrøelse. I fremtiden vil de blive lukket ned/fjernet.</i>
6 + 7	<i>Dybstrøelsesafdeling, ingen ændringer.</i>
14	<i>Bygningen ændres til velfærdsafdeling (syge / kælvningsafdeling). Der etableres 10 bokse med dybstrøelse.</i>
18	<i>Ændres fra lager til kvægstald. Der vil i staldafsnittet være et mindre afsnit med enkeltbokse til småkalve og et større område med fast gulv ved foderbordet (ca. 30 % af arealet) og dybstrøelse i de resterende del af produktionsarealet (ca. 70 pct.).</i>
21 + 22	<i>Tilbygningerne 21 og 22. Der er i dag 4 rækker senge i kostald 1 og ved at der sættes stikspær på eksisterende bygning bliver der mulighed for, at de 4 rækker senge der er i kostald 1 kan øges til 8 rækker senge. For at opnå de 8 rækker, bliver det bredde foderbord der i dag er i begge sider af stald 1, ændret til sengebåse og under et "halvtag" der tilføjes i begge sider (21 og 22) etableres der gangareal samt et foderbord.</i>
23 +24	<i>"Ny Ungdyrstald til kvier" (bygning 23/24 ændring fra lager til stald). Staldafsnittene vil have et lejeareal med dybstrøelse (ca. 60 %) og fast gulv ved foderbordet (ca. 40%). Bygningen vil være åben mod nord, /syd og vest. En mindre del af området med fast gulv samt foderbordet, vil ikke være overdækket med tag.</i>

Tønder Kommunes vurdering

Tønder Kommune har gennemgået ansøgningsmaterialet og registreret følgende bygningsmæssige ændringer:

- Ny gylletank (5.000 m³)
- Ændret anvendelse ensilageplads til mødding (550 m²) – BYGNING 8
- Ændret anvendelse foderlade til velfærdsstald (dybstrøelse) – BYGNING 14
- Ændret anvendelse maskinhus til stald (fastgulv og dybstrøelse) – BYGNING 24
- Ændret anvendelse maskinhus til stald (fastgulv og dybstrøelse) – BYGNING 23
- Nyt staldanlæg (fast drænet gulv med skraber) – BYGNING 21
- Nyt staldanlæg (fast drænet gulv med skraber) – BYGNING 22
- Ændret anvendelse lade til stald (dybstrøelse)

Med ovenstående beskrivelse og tilhørende bilag med skitsering af de nye bygningers placeringer (se figur 1, side 6) samt af produktionsareal (se bilag 1) vurderes det, at ansøger har redegjort tilstrækkeligt for de bygningsmæssige ændringer og nye bygningers placering. Der stilles vilkår til staldenes placering og indretning.

Forbindelse til andre husdyrbrug

Ansøger har oplyst følgende:

Ejeren af Nybjergsvej 2, 6270 Tønder har flere ejendomme. Nybjergsvej 2, Arnåvej 6, 6240 Løgumkloster og Flensborglandevej 19, 6270 Tønder. Ansøger ønsker at lukke produktionen på Arnåvej 6 ned og flytte dyrene over på Nybjergvej 2. Resultatet er en udvidelse af dyreholdet på Nybjergsvej 2. Ejendommene drives Økologisk / Biodynamisk.

Tønder Kommunes vurdering

Tønder Kommune har registreret husdyrbrug på både Arnåvej 6 og Flensborglandevej 19. Tønder Kommune er enig med ansøger i, at husdyrbrugene ikke er teknisk, forureningsmæssigt og driftsmæssigt i en sådan grad at de skal godkendes samlet. Nedlukning af produktionen Arnåvej 6 for derfor ingen indflydelse på vurderingerne i denne afgørelse.

Lokalisering og landskab

Lokaliseringskrav jf. § 6 i husdyrloven

Afstand fra staldanlæg til nærmeste naboer og byzone m.v.	Afstand / retning
Eksisterende eller, ifølge kommuneplanens rammedel, fremtidigt byzone- eller sommerhusområde (Jejsing).	ca. 530 m (N)
Område i landzone, der i lokalplan er udlagt til boligformål, blandet bolig og erhverv eller til offentlige formål med henblik på beboelse, institutioner, rekreative formål og lignende (Bedsted).	ca. 530 m (N)
Nærmeste nabobeboelse er Flensborg Landevej 19 (ejes af ansøger)	ca. 390 m (NNØ)

Tabel 3 - Afstand fra staldanlæg til nærmeste naboer og byzone mv.

Afstandskravene i husdyrlovens § 6 er overholdt.

Afstandskrav jf. § 7 i husdyrloven

Etablering, udvidelse og ændring af husdyranlæg eller gødningsopbevaringsanlæg på husdyrbrug er jf. § 7 i husdyrloven ikke tilladt, hvis anlægget ligger i en afstand på mindre end 10 m til eller helt eller delvis inden for 1) nærmere bestemte ammoniakfølsomme naturtyper, jf. stk. 2, beliggende inden for internationale naturbeskyttelsesområder eller

2) nærmere bestemte ammoniakfølsomme naturtyper, jf. stk. 2, beliggende uden for internationale naturbeskyttelsesområder.

Stk. 2. Miljø- og fødevarerministeren fastsætter regler om, hvilke naturtyper der er omfattet af stk. 1, nr. 1 og 2.

Nærmeste § 7 natur er beliggende ca. 3 km østnordøst for ejendommen. Afstandskravene i husdyrlovens § 7 er overholdt.

Afstandskrav jf. § 8 i husdyrloven

Etablering af husdyranlæg og gødnings- og ensilageopbevaringsanlæg på husdyrbrug, samt udvidelse og ændring heraf der medfører forøget forurening skal overholde kravene i § 8 i husdyrloven, som er:

25 m til vandforsyningsanlæg, der ikke er til almen vandforsyning.

50 m til vandforsyningsanlæg til almen vandforsyning.

15 m til vandløb (herunder dræn) og søer, jf. dog stk. 2. Beholdere til opbevaring af flydende husdyrgødning må endvidere ikke etableres inden for en afstand af 100 m til åbne vandløb og til søer med et real, der er større end 100 m².

15 m til offentlig vej og privat fællesvej.

25 m til levnedsmiddelvirksomhed.

15 m til beboelse på samme ejendom.

30 m til naboskel.

Der er flere af afstandskravene som projektet ikke overholder:

Afstand til ikke almen vandforsyning

Figur 2 - Afstande fra markboring(ikke almen vandforsyning) til nye stalde

Tønder Kommune har besigtiget boringen og der vil være ca. 15 m fra boringen til staldudvidelsen (udvidelse Øst). Tønder kommune vurderer ud fra terreænrforholdene mellem boringen og den ansøgte stald godt at der kan dispenseres for afstandskravet.

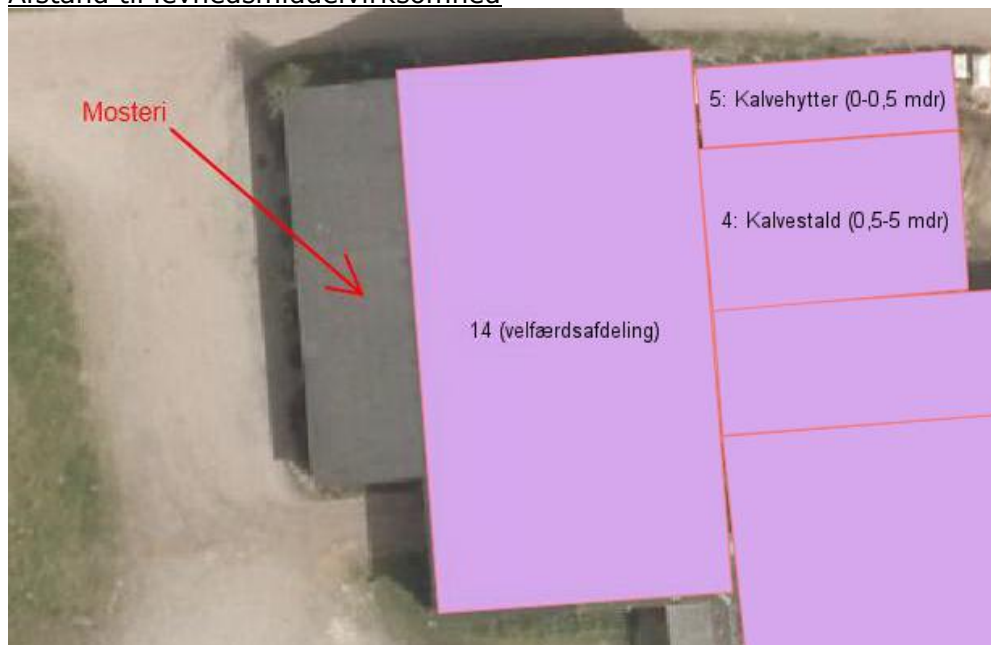
Afstand til vandløb

Figur 3 - Afstande fra staldudvidelse til vandløb

Den ene staldudvidelse (udvidelse Vest) ligger ca. 11 m fra et vandløb og overholder dermed ikke afstandskravet på 15 m. Der er ikke søgt om dispensation, men i stedet om at rørlægge et stykke af vandløbet så afstandskravet bliver overholdt. Tilladelse til rørlægning er meddelt 6. juli 2018 (bilag 2) og er ikke påklaget. Da rørlægningen er en betingelse for etablering af udvidelse Vest fastholdes det som vilkår.

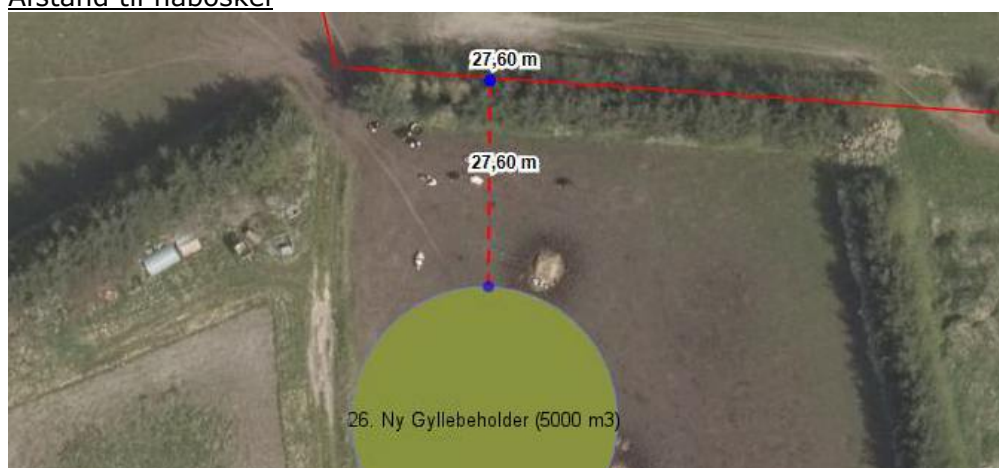
Afstand til levnedsmiddelvirksomhed

Figur 4 - Levnedsmiddelvirksomhed beliggende ved siden af planlagt stald

Tønder Kommune har ved besigtigelse på ejendommen konstateret at mosteri og velfærdsafdeling er adskilt med en betonmur. Tønder Kommune vurderer godt at der kan dispenseres for afstandskravet.

Afstand til naboskel

Figur 5 - Afstand til "naboskel"(ejendommen ejes af ansøger)

I og med at nabomatriklen ejes af ansøger vurderes det som uproblematisk at dispensere for afstandskravet.

Landskabelige hensyn

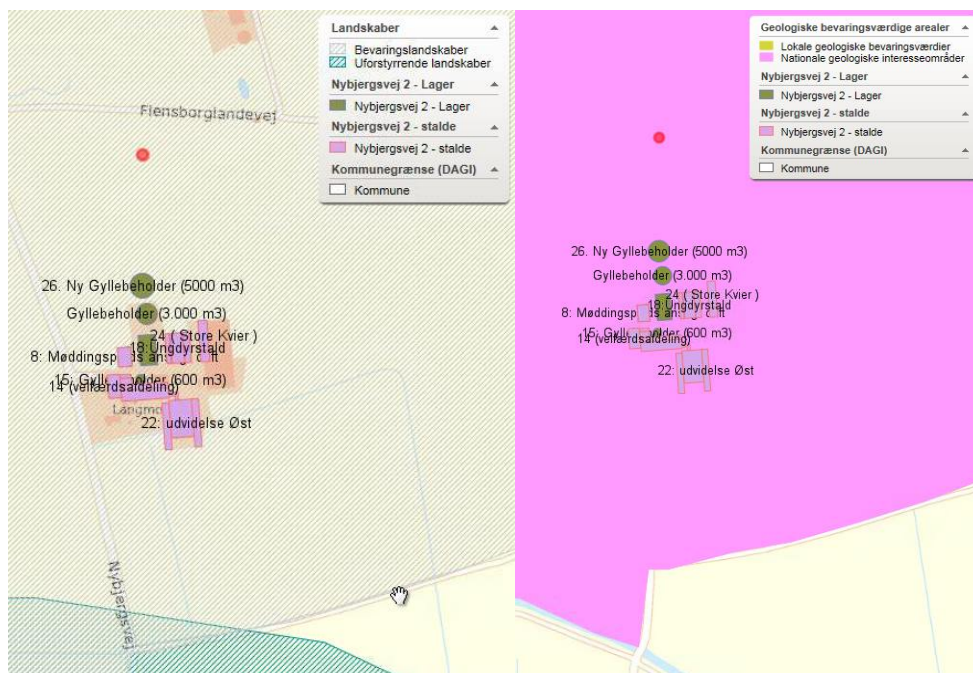
Ansøger har oplyst følgende:

Bygningsmæssigt fremstår ejendommen ikke dominerende i landskabet. Nedenfor er beskrevet placering af ejendommens bygninger i forhold til de i IT-ansøgningen angivne udpegninger:

- *Ejendommens bygninger ligger ikke i Natura 2000 område (nærmeste Natura 2000 område ca. 400 meter mod syd ved Grønå.*
- *Bygningerne er beliggende i område der er udpeget som geologisk bevaringsværdigt.*
- *Kirkeomgivelser: Ejendommens anlæg ligger ikke indenfor kirkezone 1,2 eller 3.*
- *Ejendommen ligger ikke inden for kystnærhedszonen*
- *Lavbundsarealer inkl. evt. okkerklassificering: Ejendommens anlæg er ikke beliggende i registreret lavbundsområde.*
- *Skovrejsningsområde: Ejendommen bygninger ligger område hvor skovrejsning er uønsket.*
- *Fredede områder: Der ligger et fredet område ca. 150 meter vest for den nye gylletank.*
- *Der findes § 3 mose, §3 søer og §3 vandløb indenfor 500 meter fra driftsbygninger.*
- *Ejendommen bygninger ligger uden for: strandbeskyttelseslinje, klitfredningslinje, skovbyggelinje, sø og Åbeskyttelseslinje samt kirkebyggelinjer.*
- *Ejendommen bygninger ligger ikke indenfor fortidsmindelinje.*
- *Sten- og jorddiger: Der er ikke beskyttede sten – og jorddiger < 500 fra bygninger.*
- *Ejendommen er beliggende i bevaringsværdig landskab.*
- *Ejendommens bygninger ligger ikke i område med landskabelig værdi.*
- *Driftsbygninger ligger efter vores vurdering ikke i et rekreativt interesseområde.*
- *Ejendommen bygninger ligger ikke i nærheden af uforstyrrede landskaber, værdifulde kulturmiljøer og bevaringsværdige landsbyer*

Den samlede vurdering er at ejendommen har en rigtig god placering set i forhold til førnævnte udpegningerne og at det ikke har væsentlig negativ indvirkning på disse.

Ansøger har desuden beskrevet at det nye byggeri vil blive udført ved at der bliver sat stålspær på siderne af kvægstalden. Siderne vil være åbne med gardiner og taget vil bestå af grå eternit/ eller lignende materiale.

Figur 6 - Landskabsudpegninger

De nuværende og ansøgte anlæg ligger uden for:

- Uforstyrrede landskaber
- Værdifulde kulturmiljøer
- Kirkelandskaber
- Fortidsmindeområder
- Bevaringsværdige kulturlandskaber
- Bevaringsværdige bebyggelser og mindre byer
- Lavbundsarealer
- Fortidsmindebeskyttelseslinje
- Klitfredningslinje
- Strandbeskyttelseslinje
- Fortidsmindebeskyttelseslinje
- Fredet område
- Fuglebeskyttelsesområde
- Ramsarområde
- Habitatområde
- Beskyttede naturtyper
- Kystnærhedszonen
- Beskyttede jord- og stendiger
- Kirkebyggelinje
- Skovbyggelinje
- Åbeskyttelseslinje
- Søbeskyttelseslinje
- Fredskov

De nuværende og ansøgte anlæg ligger inden for:

- Bevaringslandskaber
- Geologiske bevaringsværdige arealer

Ifølge kommuneplanens retningslinjer så gælder der indenfor de nævnte områder, at byggeri, der er erhvervsmæssigt nødvendigt for landbrugs- og skovbrugsejendomme, skal som udgangspunkt lægges i tilknytning til

eksisterende byggeri og skal placeres og udformes, så der tages hensyn til både landskab og naboer.

Tønder Kommunes vurdering

Tønder Kommune vurderer, at de ny anlæg ikke vil få væsentlig virkning på de landskabelige værdier, herunder de kulturhistoriske og geologiske værdier i området. Der lægges i den forbindelse vægt på, at der udelukkende bygges i tilknytning til eksisterende bebyggelse, at der ikke bygges nye bygninger der er højere end de eksisterende og at nye bebyggelsers udformning og farvevalg følger de eksisterende bygninger.

Der stilles fastholdende vilkår om at nye bygninger skal opføres i afdæmpede farver og ikke reflekterende materialer, der svarer til farverne på de eksisterende bygninger.

Med det stillede vilkår om farver vurderer vi sammenfattende, at de landskabelige værdier ikke tilsidesættes og at det ny byggeri ikke vil virke forstyrrende i landskabet.

Ammoniak

Ammoniakfølsom natur³ (kategori 1, 2 og 3).

Nærmeste kategori 1 natur, som omfatter ammoniakfølsomme naturtyper inden for habitatområder, ligger ca. 4 km sydøst for Nybjergsvej 2. Det drejer sig om 3 næringsrige søer ved Lydersholm. Der er foretaget en beregning af ammoniaknedfaldet (depositionen) på dette område, som viser, at totaldepositionen fra husdyrbruget er 0,0 kg N ha/år.

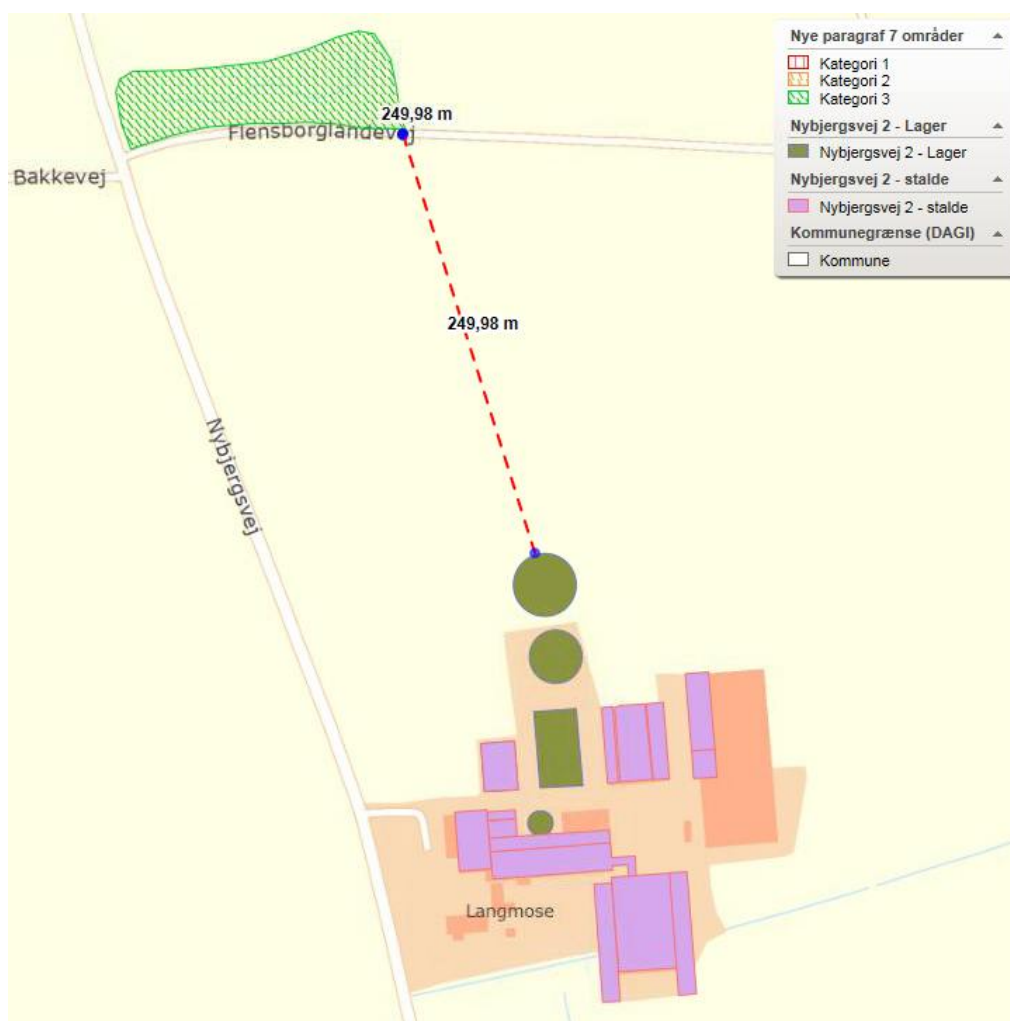
Nærmeste kategori 2 natur, der omfatter ammoniakfølsomme naturtyper uden for Natura 2000-områder, ligger ca. 3 km nordøst for Nybjergsvej 2. Det drejer sig om en nedbrudt højmose (Brøggelsmose). Der er foretaget en beregning af ammoniak depositionen på dette område, som viser, at totaldepositionen af ammoniak fra husdyrbruget ved udvidelsen er 0,1 kg N/ha/år, hvilket er mindre end husdyrgodkendelsesbekendtgørelsens afskæringskriterie på maksimalt 1,0 kg N ha/år.

Nærmeste kategori 3 natur, ligger ca. 250 m nord for Nybjergsvej 2 og er et overdrev beliggende på et område der engang har været losseplads. Kategori 3 natur omfatter øvrige ammoniakfølsomme naturtyper, som ikke er omfattet af kategori 1 eller 2. Det er bl.a. heder, moser og overdrev omfattet af naturbeskyttelseslovens⁴ § 3 og ammoniakfølsomme skove. Der er foretaget en beregning af ammoniakdepositionen på dette område, som viser at merdepositionen fra husdyrbruget udgør 0,5 kg N ha/år og dermed ikke overstiger de lovmæssige 1,0 kg N ha/år. Der er også regnet på depositionen til det næstnærmeste kategori 3 område, som er en mose ca. 780 m sydøst for Nybjergsvej 2. Her er merdepositionen 0,1 kg N ha/år.

---

³ Bekendtgørelse nr. 916 af 23-06-2017 om tilladelse og godkendelse m.v. af husdyrbrug

⁴ Lovbekendtgørelse nr. 934 af 27-06-2017 af lov om naturbeskyttelse, med seneste ændringer

Figur 7 - Afstand til Kat. 3 natur

Beskyttelsesniveauet for ammoniakdeposition er derfor overholdt.

Ammoniakdeposition på Natura 2000-områder

Nærmeste Natura 2000 område er Grøn Å ca. 400 m syd for Nybjergsvej 2. Grøn Å er en del af habitatområde H90 Vidå med tilløb, Rudbøl Sø og Magisterkogen. Habitatområdet omfatter hele Vidå, Grønå, Vintved Kanal og Sønderå samt Arnå til Lundsgårde. De nederste ca. 18 km, inkl. Magisterkogen, ligger i fuglebeskyttelsesområde F60. Udenfor fuglebeskyttelsesområdet (opstrøms Tønder-Nibøl banen) omfatter habitatområdet kun selve vandløbet, herunder ca. 20 km indenfor fuglebeskyttelsesområde F63 Sønderå. Rudbøl Sø er ca. 52 stor, hvoraf 39 ha er beliggende i Danmark og de resterende 13 ha i Tyskland. Søen er beliggende i den nedre del af Vidå-systemet, og har nærmest karakter af en udvidelse af Vidåen. Søen er lavvandet med en gennemsnitsdybde på ca. 0,8 meter og en største dybde på ca. 3 meter. Dybden varierer dog meget i løbet af året, idet den afhænger af vandstanden i Vidåen. Det omgivende terræn er flad marsk og eng, der er blevet inddiget og kunstigt afvandet. Store dele ligger i vedvarende græs, også i de øvre dele af vandløbssystemet, som ligger i mere eller mindre markante ådale. I Arnåens, Grønåens og Sønderåens mellemste del er der gennemført projekter med gensoning og hævnning af vandstanden, i Grønå er der endvidere fjernet et betonstemmeværk med betydelig højde.

Udpegningsgrundlaget for området er dyrearterne: Snæbel, Bæklampret, Flodlampret, havlampret, Dyndsmerling og Odder samt naturtyperne:

- Næringsrige søer og vandhuller (3150)
- Vandløb med vandplanter (3260)
- Rigkær (7230).

Beregninger viser en totaldeposition på 0,2 kg N/ha/år i nærmeste punkt på Grøn Å og en merdeposition på 0,1 kg N/ha/år.

Grøn Å er ikke ammoniakfølsom og derfor vurderes udvidelsen ikke at få negativ virkning på Natura 2000 området, herunder de arter og naturtyper, som området er udpeget for at beskytte. Vi vurderer også, at det ansøgte projekt ikke i kumulation med andre projekter vil få negativ virkning på udpegningsgrundlaget for habitatområdet som følge af ammoniak.

Tønder Kommune konkluderer, at det ikke er nødvendigt at foretage en miljøkonsekvensvurdering.

Ammoniakdeposition fra anlægget på områder omfattet af Naturbeskyttelseslovens § 3

Indenfor en afstand af 300-800 m fra Nybjergsvej 2 ligger der flere søer omfattet af § 3 i naturbeskyttelsesloven. Merdeposition er for alle søerne beregnet til under 1 kg N/ha/år (0,7 er højeste værdi) så det ansøgte projekt vurderes ikke at give anledning til tilstandsændringer i søerne.

I forbindelse med behandling af ansøgningen er der konstateret en sø der ligger på selve ejendommen Nybjergsvej 2.

Figur 8 - § 3 sø på Nybjergsvej 2

Merdepositionen er beregnet til 8,8 kg N/ha/år og totaldepositionen er beregnet til 27,1 kg N/ha/år. Tønder Kommune har besigtiget søen og vurderer at tålegrænsen er ca. 25 kg N/ha/år. Projektet vurderes derfor at medføre en tilstandsændring af søen og det kræver dermed en dispensation for § 3 beskyttelsen før det kan gennemføres. Tønder Kommune har den 11. oktober 2018 meddelt dispensation til tilstandsændringen. Dispensationen er ikke påklaget.

Det bemærkes at beregningerne er lavet med alle dyr på stald vel vidende at dyrene er udegående i sommerhalvåret. Der er således regnet på værst tænkeligt tilfælde.

Lugt

Der er foretaget en beregning af lugten efter henholdsvis den nye lugtvejledning og FMK-vejledningen⁵. Geneafstanden fastsættes i hvert enkelt tilfælde på baggrund af den længste geneafstand beregnet efter de to vejledninger.

Lugtberegningerne fremgår af nedenstående skemaer fra husdyrgodkendelse.dk.

Bebyggelse	Kumulation	Model	Ukorrigeret geneafstand (m)	Korrigeret geneafstand (m)	Vægtet gennemsnitsafstand (m)	Bortscreenet	Genekriterie overholdt
 Bakkevej 1	0	FMK	120,5	120,5	592,7	Ja	Ja
 Hostrupvej 2	0	NY	364	364	736,7	Ja	Ja
 Jejsing, Hostrup	0	NY	535,6	535,6	729,5	Ja	Ja

Tabel 4 - Lugtberegning ansøgning nr. 200989

Beregningerne viser, at der inden for genekriteriet på 15 OU/m³ ikke ligger enkeltboliger, og at der inden for genekriteriet på 7 OU/m³ ikke ligger hverken samlet bebyggelse i landzone eller områder, der i en lokalplan er udlagt til boligformål, blandet bolig og erhverv eller til offentlige formål med henblik på beboelse, institutioner eller lignende. Ligeledes viser beregningerne, at der inden for genekriteriet på 5 OU/m³ ikke ligger nogen byzone eller sommerhusområder.

Ejendomme med landbrugspligt er ikke omfattet af det generelle beskyttelsesniveau. Det vil sige, at de ikke indgår i vurdering af, om der ligger enkeltboliger eller samlet bebyggelse inden for de beregnede geneafstande.

Nærmeste bolig uden landbrugspligt, der ikke ejes af ansøger, er Bakkevej 1 som ligger ca. 450 m nordvest for Nybjergsvej 2.

Nærmeste beboelse der er en del af en samlet bebyggelse er Hostrupvej 2 som ligger i udkanten af Jejsing by ca. 550 m nord for Nybjergsvej 2.

Nærmeste byzone eller sommerhusområde er Jejsing by ca. 550 m nord for Nybjergsvej 2.

Tønder Kommunes vurdering

For at begrænse lugtgenerne stilles der vilkår om, at der ikke må opbevares dybstrøelse og ensilage i markstak inden for 100 m fra beboelser.

Under forudsætning af, at vilkår overholdes, vurderer Tønder Kommune, at der er taget tilstrækkelige hensyn til de omkringboende.

⁵ Vejledende retningslinjer for vurdering af lugt og begrænsning af gener fra stalde, udgivet af FMK, 2. udgave

Øvrige emissioner og gener

Ensilage og foder

Ansøger har oplyst følgende vedrørende foder:

På et biodynamisk landbrug indgår hø og frisk græs som en vigtig del af fodringen. Frisk græs hentes enten på marken via afgræsning eller ved høst. Frisk græs der hentes i marken opfodres straks. Høet tørres på hø tørreri og opbevares på hølager (bygning 20). Eventuel grovfoder lagres i køresiloer (16). For at overholde lovgivning vil der blive etableret en bagmur på en meter i køresiloerne (se kortet på side 1).

Som Biodynamisk Landbrug, er ejendommen underlagt regler der er udstukket af Demeterforbundet. Det betyder at fodringen er atypisk i forhold til andre kvægbrug der er enten konventionelle eller økologiske. Blandt andet fodres der meget med frisk græs og med Hø.

For at have høj dyresundhed i besætningen og for at optimerer fodring / foderudnyttelsen, dvs. anvende minimal foder mængde i forhold til mælkeydelse, udarbejdes der som for andre kvægbrug i samarbejde med konsulent foderplaner for besætningen.

For at have det rigtige grundlag for udarbejdelse/ justering af foderplanerne tages der analyser af grovfoderet og foderplanen afpasses grovfoderets sammensætning og kvalitet. Endeligt inddrages nyeste viden indenfor kvægfodring.

Tønder Kommunes vurdering

Det vurderes, at der ikke er behov for at stille vilkår til foder.

For at beskytte naboer mod gener i forbindelse med håndtering af ensilage i marken, er der stillet vilkår om at ensilagestakke skal placeres mindst 100 m fra beboelsesejendomme.

Støj og vibrationer

Ansøger har oplyst følgende:

De væsentligste støjkloder på ejendommen er støj fra transportere til og fra husdyrbruget, blanding af foder, fodring, malkning, mekanisk ventilation, kornvalser, vask med højtryksrensere og pumpning af gylle fra stald.

I malkegraven bruges der om sommeren mekanisk ventilation. Det er kun tændt, mens der malkes og udelukkende om sommeren. Der kan forekomme støj fra vakuumpumpen til malkeanlægget samt spulepumpen, der anvendes ved vask af malkestalden. Disse er dog begge placeret inden døre sammen med vaskeanlægget. Køling af mælken kan også medføre lidt støj.

I forbindelse med håndtering af foder vil der forekomme maskinstøj. I nudrift blandes der foder i ca. 1 time hver formiddag. Herudover vales korn ca. en gang om ugen. Blanding af foderet foregår inde i foder laden, hvor meget af foderet opbevares. I sydenden af foderladen er der et tørringsanlæg til foder. Anlægget er placeret inden døre og forventes derfor ikke at støje. Anlægget anvendes 5-10 dage efter hvert græs slæt afhængigt af vandindhold i græsset.

Pumpning af gylle fra kostald (1) sker med traktorpumpe. Pumpen er placeret ved kostaldens sydøstlige hjørne i en brønd, der er ca. 2,5 m dyb og overdækket, dermed forventes der ikke at være støjgener ved denne. Gyllen fra det gamle staldanlæg (2) foretages med elektrisk pumpe.

Pumpen er placeret i ca. 2 m dybde og med låg over på nordsiden af stald 2 og sydøst for den lille beholder.

Støj der til tider ville kunne høres af omkringboende er støj der fremkommer ved markarbejde på arealer tæt på nabobeboelser, ved hjemtagelse af foder og ved udbringning af husdyrgødning. Foregår normalt i dagtimerne,

hovedsageligt på hverdage. I spidsbelastningssituationer kan det ske i weekender og udenfor normal arbejdstid. Der er ikke indblæsning af foder. Aflæsning sker ved aftipning i gulvsilo.

Gyllekørsel sker primært i forbindelse med forårsarbejdet kan som forekomme i weekender og udenfor normal arbejdstid. Det vurderes ikke, at naboerne i det daglige vil blive generet af støj fra bedriften. Vurderes ikke at ændrer sig fra nudrift og til ansøgt drift.

Tiltag:

Al kørsel uden for normal arbejdstid forsøges undgået. Der vurderes ikke, at der er behov for at lave tiltag mod støj på ejendommen.

Tønder Kommunes vurdering

Da husdyrbruget ligger i landzone uden lokalplaner og uden for samlet bebyggelse, er der ikke projekteret særlige tiltag for at dæmpe støjklenderne, hvilket heller ikke skønnes nødvendigt.

For at sikre de nærmeste naboer mod væsentlige støjgener stilles der vilkår til det maksimale bidrag til den samlede støjbelastning.

Under forudsætning af, at vilkårene overholdes, vurderer vi, at der tages tilstrækkelige støjmæssige hensyn til omgivelserne.

Støv

Ansøger har oplyst følgende:

Ejendommens produktion giver ikke anledning til større støvgener, og udvidelsen vil ikke ændre på dette. Størst kilde til støvgenerne skønnes at være interne transporter samt håndtering af foder og halm.

Tønder Kommunes vurdering

Den største kilde til støvgenerne skønnes at være interne transporter, håndtering af foder og halm.

Der stilles vilkår om, at driften ikke må medføre væsentlige støvgener uden for ejendommens areal.

Fluer og skadedyr

Ansøger har oplyst følgende:

Tilstedeværelse af skadedyr på bedriften forbygges ved orden og ved at bekæmpe eventuelle problemer så snart de opstår.

Fluer bekæmpes med limstrimler i stalden samt udmugning af dybstrølesesbokse efter behov.

- *Rotter: Tilstedeværelse af rotter forbygges ved orden og ved aftale med firma.*
- *Gulve og gangarealer i og omkring anlæggene holdes rene og ryddelige.*
- *Foder- og gødningsrester fjernes jævnlige og lægges på møddingsplads.*
- *Tom emballage og andet affald bortskaffes og døde dyr afhentes så hurtigt som muligt.*
- *Opbevaring af foder sker på sådan måde, at der ikke opstår risiko for tilhold af skadedyr (rotter mv.).*

Tønder Kommunes vurdering

Der stilles vilkår til, at fluebekæmpelse skal ske i overensstemmelse med de nyeste retningslinjer fra Aarhus Universitet, Institut for Agroøkologi.

Det vurderes, at husdyrbruget vil sørge for god staldhygiejne, forsvarlig foderopbevaring, fjernelse af affald, foder og gødningsrester, så skadedyrsangreb forebygges. For at fastholde dette stilles vilkår om fluebekæmpelse.

Til og frakørsel (Transport)

Ansøger har oplyst følgende vedrørende transport:

Størsteparten af ændringen/udvidelsen har baggrund i en sammenlægning af produktionen på Nybjergvej 2 og Arntborgvej 6. Det betyder, at ændringen i til og frakørsel for nogle typer af transportere i % vil forøges med hvad der svarer til udvidelsen. Mens andre typer af transportere vil være uændret eller kun ændres lidt. Eksempelvis vil antallet af mælke-transportere være uændret.

Transporter til og fra marker sker hovedsageligt udenfor landsbyer og med kun få beboelser langs vejen. Transport til markerne beliggende ved Sæd Mark og vest for Jejsing sker dog ved kørsel gennem hhv. Sæd og Jejsing. Ingen af ruterne går gennem byzone, men gennem områder med mange beboelser langs vejen.

Der er to driftsmæssige tilkørsler fra Langmosegård. Nord for ejendommen findes den indkørsel, der hovedsageligt bruges til landbrugstrafik f.eks. ind og udlevering af dyr, tilkørsel til de tre gyllebeholdere, møddingsplads, plansiloanlæg, stalde, foderlade, maskinhus mm. Der er etableret fast kørevej omkring hele anlægget. Den anden indkørsel fører ind i gårdspladsen ved stuehuset. Denne anvendes desuden af mælketankbil.

Vedr. Flytning af dyr. Dyr der om sommeren ikke skal gå i nærheden af ejendommen bliver flyttet af vognmand.

Transporter af gylle fra gylletankene på Nybjergsvej 2 til Flensborglandevej 19 sker via privat markvej, derfor er transport på offentlig vej ikke berørt af disse transportere.

Tønder Kommunes vurdering

Tønder Kommune vurderer, at husdyrbruget i forbindelse med udvidelsen har taget tilstrækkelige hensyn til omkringboende og miljøet, således at transporterne ikke er til væsentlig gene for omgivelserne eller udgør en unødigt risiko for miljøet.

Lys

Tønder Kommune har ved besigtigelse af ejendommen konstateret at der er udendørs belysning på 3 ende gavle som alle sammen peger indad mod husdyrbrugets øvrige bebyggelse.

Figur 9 – udendørs belysning

Tønder Kommune vurderer at der med denne indretning ikke vil være lysgener fra belysningen på ejendommen.

Driftsforstyrrelser og uheld

Ansøger har oplyst følgende:

Risici:

Mulige driftsforstyrrelser eller uheld – udslip af gylle, olie, rengøringsmidler, strømsvigt eller brand

Gylleudslip:

Risiko for gylleudslip, hvis pumpen utilsigtet fortsætter/starter med at pumpe gylle ved overpumpning og ved påfyldning af gyllevogn. Færdselsuheld med gyllevogn, hvor der opstår lækage. Påkørsel af gyllebeholderen, hvor der opstår en lækage. Gyllebeholderen tæres eller af anden grund ikke er tæt.

Dieselolie:

Lækage på tank og/eller punktforurening hvor påfyldning finder sted.

Rengøringsmidler:

Håndtering og tilslutning af beholdere med rengørings- og desinfektionsmidler.

Der er indført procedurer og foretaget diverse foranstaltninger for at begrænse uheld og omfanget af eventuelle uheld:

- *Der overpumpes ikke gylle de 2 gyllebeholdere imellem, ligesom gyllebeholderne er uden pumpe.*
- *Der anvendes traktorpumper og gyllevogne med autostop i. f. m. gyllekørsel.*
- *Inden overpumpning af gylle fra stalde til gyllebeholderne tjekkes det, om der er plads i gyllebeholderne.*
- *Der er etableret timer på pumperne, der anvendes til overpumpning af gylle til gyllebeholder, så disse slukker efter 30 minutters pumpning.*
- *Pumperne sikres, så uvedkommende ikke kan komme til dem.*
- *Pumpeledninger til bagskylsstuds, tilses inden pumpning og udskiftes inden de brister.*
- *Spjældet på den gamle gylletank er vedvarende lukket. De andre gyllebeholdere er etableret med dykket indpumpningsrør, som er sik-*

ret mod tilbage sugning af gylle, så der ikke sker uheld med tilbage-løb til stalden.

- *Kemikalier (rengøringsmidler) opbevares i teknik rum med fast gulv og uden afløb ved malkestalden.*
- *Påfyldning af diesel sker under opsyn og påfyldningspistol for olie er forsynet med automatisk lukkemekanisme. Ved uheld med gylleudslip kontaktes kommunens beredskab.*

Tønder Kommunes vurdering

For at minimere risikoen for forurening i forbindelse med den almindelige daglige drift stilles der vilkår til opbevaring og håndtering af affald, brændstof og eventuelle kemikalier.

Der stilles vilkår om at der skal udarbejdes en beredskabsplan, så der sikres en effektiv standsning af og oprydning efter eventuelle uheld.

Vi vurderer, at der er taget tilstrækkelige hensyn til omgivelserne ved håndtering af husdyrgødning, affald og brændstof.

Kemikalier og pesticider

Der findes ingen pesticider eller sprøjteudstyr på ejendommen og der stilles kun vilkår i tilfælde af eventuel opbevaring af kemikalier. Ansøger oplyser, at der ikke opbevares andet end vaske- og desinfektionsmidler til brug i malkestald.

Olie og brændstof

Ansøger har oplyst følgende:

Der er 2 tanke til dieselolie på ejendommen. Den ene tank er overjordisk ståltank på 5000 liter. Tanken er placeret på fast gulv i bygning 6 og påfyldning sker tæt på tanken. Den anden tank er på 2500 liter og er placeret på fast bund syd for foder laden i forbindelse med nødstrømsgenerator.

Olieskift på maskiner foretages af firma og spildolie tages med retur. Mindre olieoplæg til smøring opbevares på fast bund i bygning 9. Evt. spild opsamles omgående med sugende materiale.

Diesel samt smøreolie skal opbevares i overensstemmelse med Olietanks-bekendtgørelsen⁶. For at undgå olieforurening, er der stillet vilkår om, at påfyldningspistol for olie skal være forsynet med automatisk lukkemekanisme og at brændstoftanke skal stå på fast og tæt bund, så spild kan opsamles. Selve tankningen skal foregå på fast tæt bund.

Egenkontrol og management

Der er stillet vilkår om egenkontrol på ejendommen.

Under forudsætning af, at ejendommen drives på den beskrevne måde, vurderer vi, at der anvendes godt landmandsskab med hensyn til management.

---

⁶ Bekendtgørelse nr. 1611 10-12-2015 om indretning, etablering og drift af olietanke, rørsystemer og pipelines

Reststoffer, affald og ressourceforbrug

Spildevand

Ansøger har oplyst følgende:

Spildevand fra driftsbygningerne udgøres af vaskevand fra rengøring af malkestalden, mælketank og tankrum samt rengøring af gulve og inventar. Dertil kommer vaskevand fra rengøring af kalvebokse (bygning 18). Spildevandet ledes til gyllebeholder og er indregnet i opbevaringskapaciteten.

Sanitært spildevand fra personale pavillonen, som indeholder toilet samt omklædnings- og frokostlokale, renses i det tilsluttede minirensningsanlæg. Rensningsanlægget har afløb til den nærliggende grøft. Anlægget er godkendt af Tønder Kommune og opført i 2009.

Sanitært spildevand fra toilet i stald samt stuehus føres til trixtank og videre til sivdræn.

Vask af maskiner, redskaber og lign. sker på vaskepladsen syd for eksisterende kviestald (7). Vandet ledes gennem sandfang videre til grøft. Vaskepladsen er godkendt og Tønder Kommune har i 2009 meddelt udledningstilladelse af spildevandet til grøften.

Tagvand fra nuværende og ny bygninger (21 og 22) ledes til grøft sydvest og sydøst for ejendommen. Tagvand fra stuehuset løber ud på jorden.

Vand fra arealet med plansiloer og møddingsplads ledes til gyllebeholder.

Udover de nævnte flader findes der kørearealer af beton, hvorfra overfladevandet ikke opsamles, men strømmer af og nedsiver.

Samlet vurderes det at spildevand fra ejendommen ikke giver anledning til gener for omgivelserne og ved etablering af mur ved nordenden af køresiloer vil der ske en yderligere forbedring.

Tønder Kommunes vurdering

Der er indsendt en overordnet afløbsplan for ejendommen, se bilag 3.

Afledning af husspildevand, tagvand fra driftsbygninger og overfladevand til grøft eller vandløb samt nedsivning er ikke omfattet af denne godkendelse, men kræver særskilt tilladelse. Der skal således indhentes udledningstilladelse til udledning af tagvand fra de nye stalde.

Affald

Ansøger har oplyst følgende:

Døde dyr

Alle døde dyr bliver opbevaret under kadaverkappe, på befæstet areal, hævet fra jorden og placeret så direkte sollys undgås. Dyrene er placeret ved lille gylletank. Dette er valgt ud fra gode tilkørselsforhold samtidig med, at dyrene ikke er synlige fra vejen. DAKA kommer og henter døde dyrene førstkommande hverdag efter ansøger har bedt om afhentning.

Fast affald

Alt fast affald, forbrændingseget, papir, pap, glas, plast, PVC, metal, og elektronik opbevares og håndteres efter kommunes affaldsregulativ. Der er opstillet 2 containere hvoraf den ene er til plastaffald og den anden er restaffald der ender på forbrændingen. Containerne tømmes en gang om ugen af firma. Landbrugsplastik og blandet brændbart affald afhentes af godkendt firma.

Der er også en container til metal, som tømmes 1 gang årligt. Afleveres ved skrothandel af ansøger.

Om muligt indkøbes vaskemidler, skyllemidler og mineraler samt andre fodermidler i genanvendelig emballage som returduke og storsække. Medicinrester forekommer ikke, da det kun er dyrlægen, der behandler. Vaccinerester afleveres på apoteket/dyrlæge.

Tønder Kommunes vurdering

Under forudsætning af, at vilkårene om affaldshåndtering, egenkontrol og ressourceforbrug overholdes og affald i øvrigt bortskaffes ifølge kommunens affaldsregulativ, vurderer vi, at der tages tilstrækkelige hensyn til omgivelserne, og at mulighederne for genanvendelse og recirkulation udnyttes.

Energiforbrug

Ansøger har oplyst følgende:

Der er indført følgende energibesparende foranstaltninger:

- *Der anvendes alene naturlig ventilation i de eksisterende stalde, hvilket er energibesparende i forhold til ventilatorer til styring af temperatur og klima.*
- *Temperaturstyret frostsikring på dyrenes drikkevand. Herved anvendes der mindre energi til opvarmning af vand.*
- *Derudover anvendes frekvensstyret pumper, hvor det er muligt, da disse kun anvender den energi der er behov for, mht. flow.*
- *Der er fokuseres på dieselforbrug af såvel traktorer som trækraft samt behovet af markredskaber. Finsnitteren er udskiftet med opsamlervogn, som ikke kræver samme kraft. Maskinsamarbejde med andre ejendomme giver øget udnyttelse og dermed mulighed for hurtigere udskiftning og modernisering af maskinparken. Der er bl.a. indkøbt et system til pløjefri jordbehandling.*
- *Udendørs belysning er udstyret med skumringsrelæ eller med bevægelsessensorer.*
- *Lyset i staldene styres pt. manuelt og tændes kun efter behov. Der bruges udelukkende lysstofrør og sparepærer. I forbindelse med modernisering af elsystemet bliver der sat skumringsrelæer op, hvor det er hensigtsmæssigt. I sommerhalvåret er der udelukkende behov for natbelysning samt lys under malkningen i malkestalden.*

Tønder Kommunes vurdering

Det er Tønder Kommunes vurdering at ansøger med den nævnte beskrivelse har foretaget tilstrækkeligt for at minimere elforbruget. For at der fortsat er fokus på energiforbruget stilles der vilkår om egenkontrol.

Vandforbrug

Ansøger har oplyst følgende om vandforbruget:

Langmosegård er et kvægbrug, derfor vaskes staldene meget sjældent. Størstedelen af vandforbruget går til dyrene, og der er opsat flydere i alle drikkekar. Drikkevandsinstallationerne rengøres jævnligt, og eventuelle lækager vil blive opdaget ved de daglige tjek i staldene og repareret hurtigst muligt med henblik på at reducere forbruget. Ved vask af malkestalden vaskes med koldt vand fra spulepumpe. Spulepumpe er vandbesparende.

Tønder Kommunes vurdering

Langt størstedelen af vandforbruget på ejendommen er drikkevand til køerne. For at sikre bedst udnyttelse af ressourcerne, er der stillet vilkår om vedligeholdelse af drikkevandssystemer. Af samme årsag stilles der

vilkår til, at der skal føres driftsjournal over vandforbruget. Tønder Kommune vurderer, at der anvendes vandbesparende foranstaltninger på ejendommen.

Bedste tilgængelige teknik (BAT) - Ammoniak

BAT-niveau

Tønder Kommune har fastlagt et BAT-emissionsniveau på 5216 kg N/år ud fra tabel 5 i bilag 3 til husdyrgodkendelsesbekendtgørelsen. Tabel 5 er anvendt fordi husdyrbruget drives økologisk. Tallene er endvidere korrigeret for ny viden om manglende effekt af skraber i spaltetalde. Beregningen fremgår af ansøgningskemaet.

BAT-vurdering

Det fremgår af ansøgningen, at den samlede ammoniakemission fra husdyrbruget udgør 5216 kg N/år og at BAT er overholdt. Ansøger har ikke anvendt nogle direkte virkemidler for at opnå BAT-niveauet, men der er nogle enkelte forudsætninger som har indflydelse på , BAT-niveauet.

Der er ansøgt om økologisk drift. Økologiske kvægbedrifter har et lavere BAT-krav en konventionelle. Der er derfor stillet vilkår om at husdyrbruget drives økologisk.

En af de eksisterende stalde, samt tilbygning dertil (stald 1, 21 og 22) er ansøgt med fast drænet gulv med skraber og ajlefløb. Dette er et lavemissionsgulv som er optaget på Miljøstyrelsens teknologiliste. Der er derfor stillet vilkår jf. teknologibladet.

Eventuelle grænseoverskridende virkninger:

Da ejendommen ligger ca. 3 km fra den dansk-tyske grænse vurderes, at der ikke er grænseoverskridende virkninger.

D. OPLYSNINGER M.V. TIL MILJØKONSEKVENSRAPPORT

Oplysningerne herunder er jf. oplysninger i husdyrgodkendelsesbekendtgørelsens § 4, stk. 3 og tilhørende bilag 1D. Oplysningerne er indsendt af ansøger.

Ansøger har leveret en miljøkonsekvensrapport. Tønder Kommune har gennemgået rapporten og de enkelte elementer af rapporten er indarbejdet i de foregående vurderinger. Et resume af rapporten følger her.

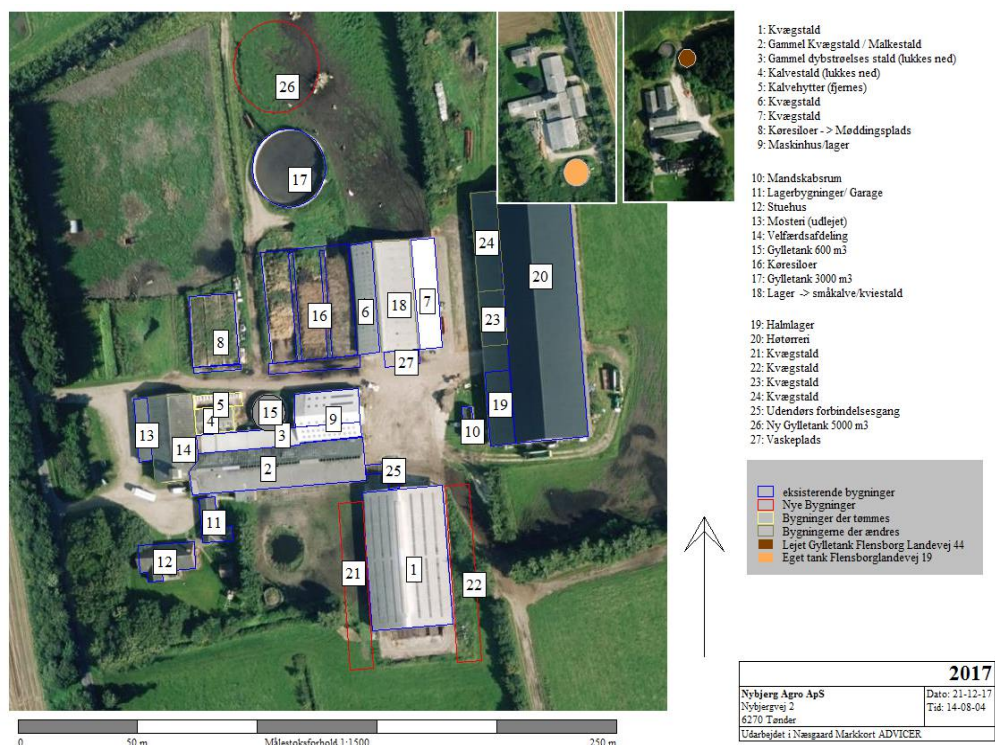
Ikke teknisk resume

Ansøger ønsker at lukke produktionen på Arntborgvej 6 ned og flytte dyrene over på Nybjergvej 2. Resultatet er en udvidelse af dyreholdet på Nybjergsvej 2. Ejendommene drives Økologisk / Biodynamisk.

*Ejendommen har i dag en tilladelse fra 7. september 2010 til:
210 køer (uden ydelseskorrektion), 46 kalve (0-6 mdr.), 164 kvier 6-26 mdr., samt 200 tyrekalve (40-60 kg)*

Nudrift:

På nedenstående bygningsoversigt ses hvilke produktionsarealer / bygninger der indgik i godkendelsen fra 2010 (1,2,3,4,5,6,7, og 8). Godkendelsen er udnyttet bortset fra at område 8 ikke er taget i anvendelse som stald. I stedet har der gået dyr i bygning 14 og lidt flere i nogle af de andre bygninger.

Ansøgt drift:

I fremtiden forventes en forøgelse af besætning til ca. 300 køer + opdræt samt evt. opfodning af de tyrekalve der bliver født. Med overgangen til emissionsbaseret godkendelse er det dog ikke det fremtidige dyrehold der er det væsentlige, men antallet af kvadratmeter produktionsareal. I det efterfølgende er der en oversigt og de bygninger, både nuværende og nye, der ønskes godkendt som produktionsareal.

Produktionsarealer: I fremtiden vil der være produktionsarealer i bygningerne 1, 2, 6, 7, 14, 18, 21, 22, 23, og 24. Bygninger 1,2,6 og 7 ændres ikke i forhold til nudriften. Antal m² produktionsareal i de enkelte stalde ses i resultatfanen i Husdyrgodkendelse.dk

1	Kvægstald med 4 % gulv. Ingen ændringer
2 + 3	I syd siden af stald 2 er der senge med spalter og rundskyl, her er der ingen ændringer Den resterende del af bygning 2 (på nordsiden af foderbordet) samt bygning 3 lukkes ned. Disse 2 afsnit er i dag sammenhængende ved at der er et hul i væggen, så dyrene kan gå fra dybstrøelsen (bygning 3) og ind på spaltearealet (bygning 2), hvorved dyrene har haft adgang til et foderbordet i stald 2.
4 + 5	Bygningerne 4 og 5 anvendes i dag til småkalve <6 mdr. og opstaldningen er ikke ideel, Kalvene går de første uger efter de er født i enkelt bokse i bygning 5 og efterfølgende går de i fællesbokse i bygning 4. Begge produktionsarealerne har været dybstrøelse. I fremtiden vil de blive lukket ned/fjernet.
6 + 7	Dybstrøelsesafdeling, ingen ændringer.
14	Bygningen ændres til velfærdsafdeling (syge / kælvningsafdeling). Der etableres 10 bokse med dybstrøelse.
18	Ændres fra lager til kvægstald. Der vil i staldafsnittet være et mindre afsnit med enkeltbokse til småkalve og et større område med fast gulv ved foderbordet (ca. 30 % af arealet) og dybstrøelse i de resterende del af produktionsarealet (ca. 70 pct.).
21 + 22	Tilbygningerne 21 og 22. Der er i dag 4 rækker senge i kostald 1 og ved at der sættes stikspær på eksisterende bygning bliver der mulighed for, at de 4 rækker senge der

	<i>er i kostald 1 kan øges til 8 rækker senge. For at opnå de 8 rækker, bliver det bredde foderbord der i dag er i begge sider af stald 1, ændret til sengebåse og under et "halvtag" der tilføjes i begge sider (21 og 22) etableres der gangareal samt et foderbord.</i>
23 +24	<i>"Ny Ungdyrstald til kvier" (bygning 23/24 ændring fra lager til stald). Staldafsnittene vil have et lejeareal med dybstrøelse (ca. 60 %) og fast gulv ved foderbordet (ca. 40%). Bygningen vil være åben mod nord, /syd og vest. En mindre del af området med fast gulv samt foderbordet, vil ikke være overdækket med tag.</i>

De nye staldafsnit vil ikke påvirke det landskabelige negativt. Vurderingen tager udgangspunkt i at nybyggeriet (staldafsnit 21 og 22) vil blive placeret i tilknytning til de eksisterende bygninger og at der er så meget beplantning i området at ingen af naboerne ville kunne se de nye anlæg.

Det vurderes at de valgte staldsystemer både tager hensyn til dyrene (sand og dybstrøelsesleje) og til miljøet (MST. Vejledende emissionsgrænseværdier er overholdt). Staldene lever op til gældende BAT-krav. Det anses at der ikke vil være væsentlige skadelige indvirkninger på miljøet. Der har således ikke været behov for at lave yderligere foranstaltninger for at undgå eller begrænse væsentlige skadelige virkninger fra projektet.

Alternativer til ansøgt drift.

Alternativer til ansøgt drift: Der er gjort overvejelser omkring alternativer i forbindelse med at der ansøges om udvidelse/ ændring på Nybjergsvej 2, men konklusionen har været, at sammenlægning af produktionerne grundet tilstanden af produktionsanlægget på Arntborgvej 6 er den bedste løsning. Selve ændringerne/udvidelserne af bygningsmassen på Nybjergvej 2, er valgt ud fra

- 1. En økonomisk betragtning,*
- 2. Dyrevelfærd: Dybstrøelsesleje i velfærdstalden (nr.14) og ved småkalvene, kombineret dybstrøelsesleje/fast gulv til ungdyrene, samt sengebåse med sand til malkekøerne.*
- 3. Miljø: 4 % gulv med lav ammoniakfordampning og etablering af ekstra gylletank der forbedre muligheden for at udbringe husdyrgødning på optimale tidspunkter.*

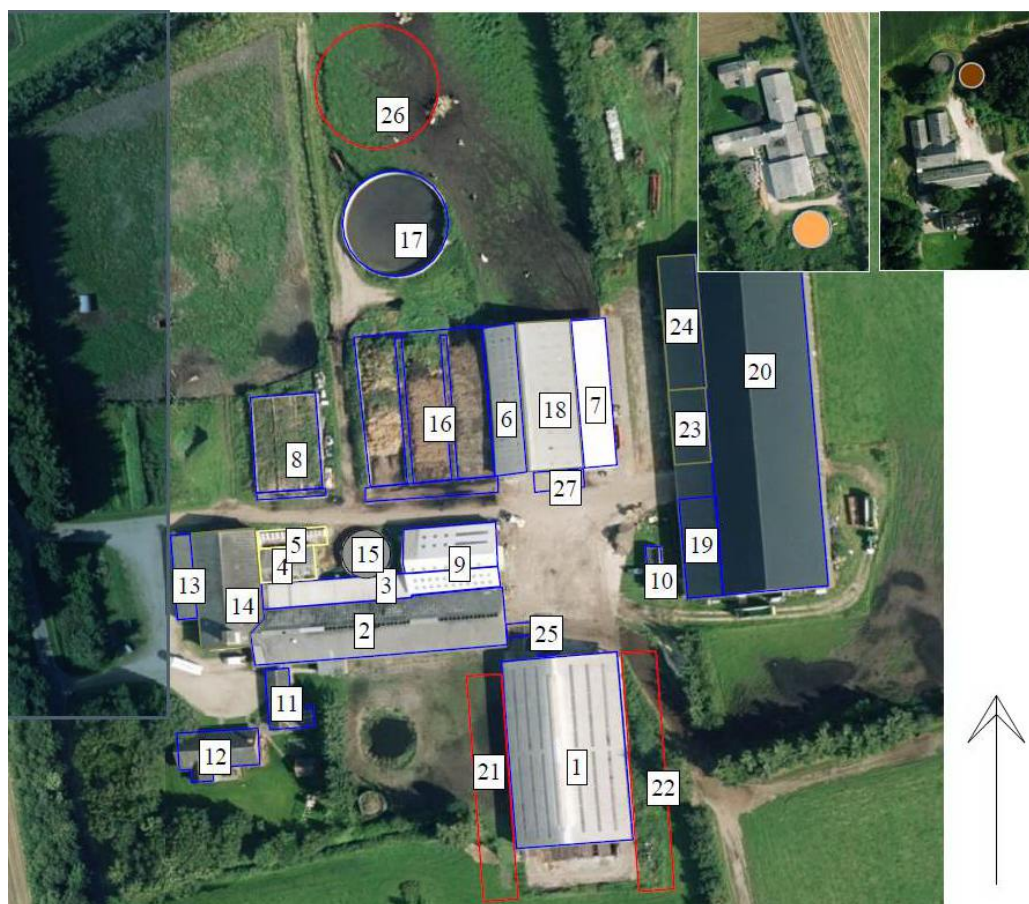
VILKÅR

Når godkendelsen udnyttes skal vilkårene overholdes. Godkendelsen meddeles på følgende vilkår:

GRUNDFORHOLD

Generelt

1. Husdyrbruget skal drives økologisk.
2. Husdyrbruget godkendes til en fordeling af dyr og et maksimalt tilladt produktionsareal som anført i følgende tabel og figur:

Figur 10 - Situationsplan

Nr	Staldafsnit	Staldsystem	Dyr	Stald m ²	Produktionsareal m ²
1	Kvægstald (bruges til malkekøer)	Fast drænet gulv med skraber og ajleafløb	Malkekøer, kvier og stude	1.795	1.018
2	(bruges til køer)	Sengestald med spalter (kanal, bagskyl el. ringkanal)	Malkekøer, kvier og stude	1.155	604
3	Stald - lukkes ned	Dybstrøelse	Alle typer kvæg	518	0
6	Ungdyrstald	Dybstrøelse	Alle typer kvæg	271	256

7	Ungdyrstald	Dybstrøelse	Alle typer kvæg	411	312
8	Ungdyrstald (6-13 mdr.) – ombygget plansilo	-	-	525	0
14	(velfærdsafdeling)	Dybstrøelse	Alle typer kvæg	615	295
24	(Store Kvier)	Dybstrøelse Sengestald med fast gulv	Alle typer kvæg	587	355 222
23	(Kvier)	Dybstrøelse Sengestald med fast gulv	Alle typer kvæg	209	125 78
21	Udvidelse vest	Fast drænet gulv med skraber og ajlefløb	Malkekøer, kvier og stude	677	530
22	Udvidelse øst	Fast drænet gulv med skraber og ajlefløb	Malkekøer, kvier og stude	704	550
18	Ungdyrstald	Dybstrøelse Dybstrøelse Sengestald med fast gulv	Kalve, (under 6 mdr.) Alle typer kvæg Alle typer kvæg	773	30 210 102

Tabel 4 - Oversigt over stalde og dyr

3. Projektet skal gennemføres som beskrevet i ansøgningsmaterialet og med de ændringer, der fremgår af miljøgodkendelsen.
4. Vandløbet vest for staldanlægget navngivet "Udvidelse øst" skal rørlægges jf. rørlægningstilladelse (bilag 2) således at der mindst er 15 m til det åbne vandløb.

HUSDYRBRUGETS ANLÆG

Stalde og anlæg

5. Alle nye bygninger skal placeres som angivet på figuren i vilkår 1.
6. Den nye gyllebeholder må opføres med et grundareal på maksimalt 1.004 m².
7. Den nye møddingsplads må opføres med et grundareal på maksimal 529 m². Gødningsarealet må maksimalt være 506 m².
8. I stald 1, 21 og 22 skal der i gangarealet etableres faste, drænedede gulve med skraber.
9. Gulve støbt på stedet skal være dimensioneret med et fald på minimum 1,5 % mod gulvmidte. Præfabrikerede gulve skal have et fald på minimum 1,0 % mod gulvmidte.
10. Gulvet skal være udført med ajlefløb.
11. Lysningsarealet til ajlefløb/gylleopsamling må maksimalt udgøre 5 % af det samlede gangareal i stald 1, 21 og 22.

12. Der skal hver dag foretages skrabninger hver anden time. Vilkkåret kan fraviges, hvis der ikke er dyr i stalden og hvis gulvet er skrabet efter dyrene er taget ud af stalden.
13. Skraberer skal være forsynet med timer.
14. Skraberer skal vedligeholdes i overensstemmelse med producentens vejledning. Vejledningen skal opbevares på husdyrbruget.

Gødningsopbevaring og -håndtering

15. Påfyldning af gyllevogne og evt. tømning af gylle i anden beholder, skal foregå under opsyn. Hvis der forekommer spild skal det straks opsamles.
16. Inden udpumpning af gylle fra staldene skal det sikres, at gyllebeholderne kan rumme den udpumpede mængde gylle.

Landskabelige hensyn

17. Nye bygninger skal opføres i afdæmpede farver og ikke reflekterende materialer, der svarer til farverne på de eksisterende bygninger.

Lugt

18. Markstakke med dybstrøelse og ensilage skal placeres mindst 100 meter fra nabobeboelser.

Støj

19. Den eksterne støjbelastning fra husdyrbrugets bygningsparcel, herunder fra stalden og gyllebeholderen, må ikke overstige følgende værdier, målt på nærmeste naboejendom med tilhørende udendørs arealer i tilknytning til boligen:

	Kl.	Midlingstiden	dB(A)
Mandag-fredag	07-18	8 timer	55
Lørdag	07-14	7 timer	55
Lørdag	14-18	4 timer	45
Søn- og helligdage	07-18	8 timer	45
Alle dage	18-22	1 timer	45
Alle dage	22-07	0,5 timer	40
Spidsværdi	22-07	-	55

Tabel 5 – maksimale støjbelastning

De angivne værdier for støjbelastningen er de ækvivalente, korrigerede lyd niveauer i dB(A).

Markarbejde med traktorer og landbrugsmaskiner er ikke omfattet af ovennævnte støjgrænser. I forbindelse med høst og korntørring kan grænseværdien om aftenen og om natten forhøjes med 5 dB(A) i høstperioden, dog i højst 6 uger.

Støv

20. Driften på Nybjergsvej 2 må ikke medføre væsentlige støvgener uden for ejendommens areal.

Fluer og skadedyr

21. Der skal udføres en effektiv flue- og skadedyrsbekæmpelse i overensstemmelse med gældende retningslinjer fra Aarhus Universitet, Institut for Agroøkologi, i det omfang det er tilladt jf. økologireglerne.
22. Arealerne omkring bygninger og tilkørselsveje skal holdes fri for affald, gødning og foderrester.

Driftsforstyrrelser og uheld

23. Der skal udarbejdes en beredskabsplan. Beredskabsplanen skal som minimum indeholde:
Procedurer, som beskriver relevante tiltag med henblik på at stoppe ulykken/uheldet og begrænse udbredelsen.
Oplysninger om hvilke interne/eksterne personer og myndigheder, der skal alarmeres og hvordan.
Bilag over husdyrbruget med angivelse af miljøfarlige stoffer, afløbs- og drænsystemer og vandløb mm.
En opgørelse over materiel der er tilgængeligt på husdyrbruget, eller som kan skaffes med kort varsel, og som kan anvendes i forbindelse med afhjælpning, inddæmning og opsamling af spild/lækage, som kan medføre konsekvenser for det eksterne miljø.
24. Tagnedløbsbrønde og lignende, der ligger inden for 15 m fra gyllebeholdere eller ensilagepladser, skal sikres, så der i forbindelse med uheld ikke kan afledes gylle/ensilagesaft til drænsystemet.

Olie og brændstof

25. Påfyldningspistol for olie skal være forsynet med automatisk lukkemekanisme.
26. Brændstoftanke skal stå på fast og tæt bund, så spild kan opsamles, og der ikke er mulighed for afløb til jord, kloak, overfladevand eller grundvand. Selve tankningen skal foregå på fast tæt bund.

Egenkontrol og management

27. Alle egenkontroller skal samles i en driftsjournal.
28. Der skal føres driftsjournal over følgende aktiviteter, oplysningerne skal gemmes i minimum 5 år:
- Forbrug af el, olie, vand og brændstof.
  - Service på mælkekøleanlæg
  - Placering af markstakke med ensilage og dybstrøelse
29. Egenkontrol – fast gulv med skraber og ajledræn

Enhver form for driftsstop af skraber i stalde 1, 21 og 22 skal noteres i logbog med angivelse af årsag og varighed.

Logbog, servicefaktura, registrering fra datalogger eller lignende, der dokumenterer, at skraberens er i drift og vedligeholdes, skal opbevares på husdyrbruget i mindst fem år og forevises på tilsynsmyndighedens forlangende.

Affald

30. Hvis der opbevares spildolie og andet flydende farligt affald, skal det opbevares indendørs i beholdere der er egnet, dvs. har en stabil udformning, og er lavet af et tæt og solidt materiale. Beholderne skal stå i en spildbakke, hævet på en rist. Spildbakken skal kunne indeholde volumen af den største beholder, der opbevares i spildbakken.
31. Hvis der opbevares fast farligt affald skal det opbevares indendørs på fast og tæt bund.

Energiforbrug

32. Der skal foretages en årlig opgørelse af forbruget af el og olie på ejendommen.

Vandforbrug

33. Drikkevandssystemet skal vedligeholdes så vandspild minimeres.
34. Der skal foretages en årlig opgørelse af husdyrbrugets vandforbrug, såsom dyrenes drikkevand og vand til vask af stalde.

HØRINGER

Idehøring

Ansøgningen blev annonceret i 14 dage på <https://dma.mst.dk/> den 10. januar 2018.

Høring af parter, naboer og andre berørte

Tønder Kommune vurderer, at dem som skal høres i sagen, er ansøger og ejere/lejere af bebyggelse, der ligger inden for lugtkonsekvenszonen på ca. 1.153 meter. De har derfor modtaget et brev om projektet og fået mulighed for at sende bemærkninger ind.

Tønder Kommune har derudover vurderet, om der er naboer, der skal orienteres om sagen. Naboer i husdyrlovens forstand defineres som ejere af ejendomme, der matrikulært grænser op til den ejendom, hvorpå anlægget er beliggende. Naboer skal orienteres, med mindre kommunen skønner, at det der er søgt om, har underordnet betydning for naboen. Det er kommunens opfattelse, at såfremt der på de tilstødende matrikler ikke er bebyggelse på både husdyrbrugets og naboens matrikel, så har det ansøgte som udgangspunkt underordnet betydning. Ud fra den betragtning er der ikke foretaget orientering af naboer.

Nabo- og partshøringen har ikke givet anledning til bemærkninger.

KLAGEVEJLEDNING

Hvis du ønsker at klage over denne afgørelse, kan du klage til Miljø- og Fødevarerklagenævnet. Klageportalen ligger på www.borger.dk og www.virk.dk. Du logger på www.borger.dk eller www.virk.dk, ligesom du plejer, typisk med NEM-ID. Klagen sendes gennem Klageportalen til den myndighed, der har truffet afgørelsen. En klage er indgivet, når den er tilgængelig for myndigheden i Klageportalen. Når du klager, skal du betale et gebyr på 900 kr. som privatperson og 1.800 kr. som virksomhed eller organisation. Du betaler gebyret med betalingskort i Klageportalen.

Miljø- og Fødevarerklagenævnet skal som udgangspunkt afvise en klage, der kommer uden om Klageportalen, hvis der ikke er særlige grunde til det. Hvis du ønsker at blive fritaget for at bruge Klageportalen, skal du sende en begrundet anmodning til den myndighed, der har truffet afgørelse i sagen. Myndigheden videresender herefter anmodningen til Miljø- og Fødevarerklagenævnet, som træffer afgørelse om, hvorvidt din anmodning kan imødekommes.

Klagen skal være modtaget senest tirsdag den 11. december 2018.

Du kan vælge at få denne afgørelse prøvet ved domstolen. Retssagen skal være anlagt inden 6 måneder fra den dag, afgørelsen er meddelt.

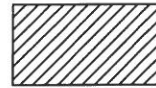
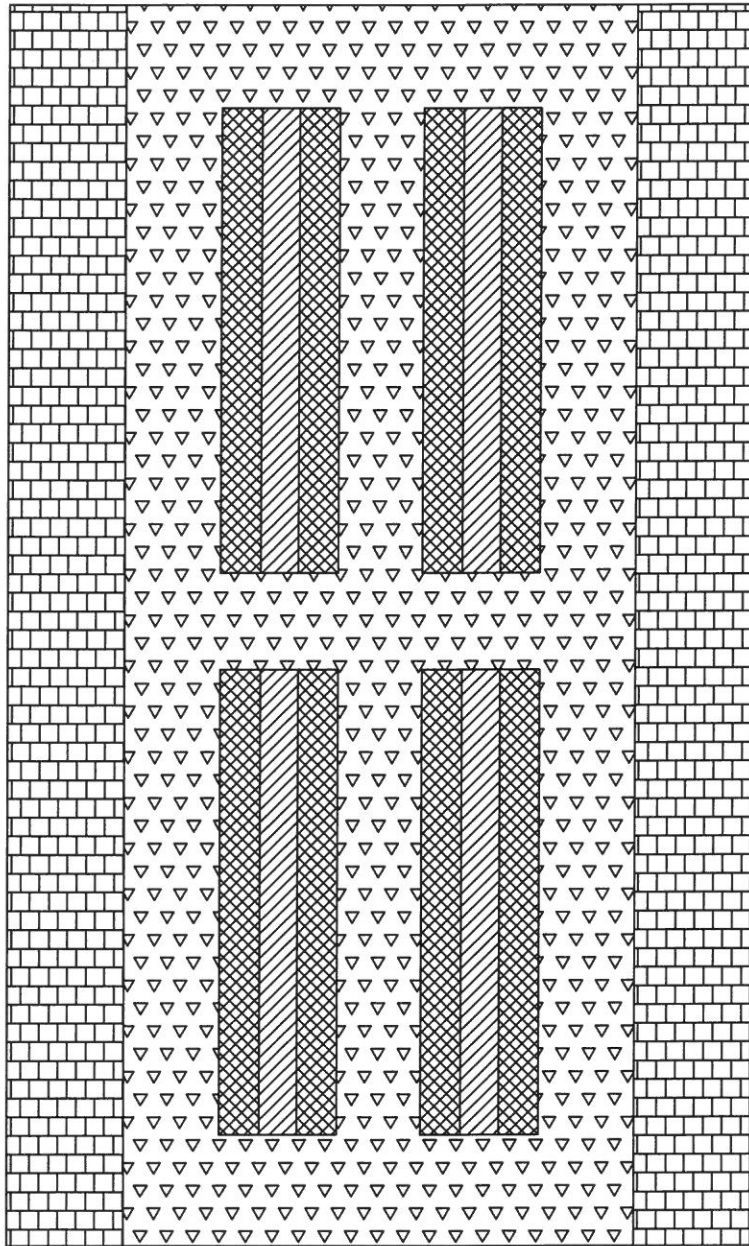
Hvis afgørelsen påklages, kan klagemyndigheden beslutte at ændre vilkårene i tilladelsen eller helt at ophæve tilladelsen. Hvis tilladelsen udnyttes inden klagefristens udløb – og inden en eventuel klage er afgjort af klagemyndigheden – sker udnyttelsen på virksomhedens ansvar.

BILAG

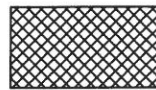
- Bilag 1: Produktionsareal
- Bilag 2: Tilladelse til rørlægning
- Bilag 3: Afløbsplan

Bygning 1

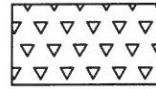
udvidelsen på siderne skulle i have styr på

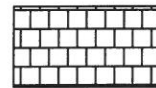
Nakkeboms areal

Leje areal

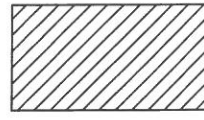
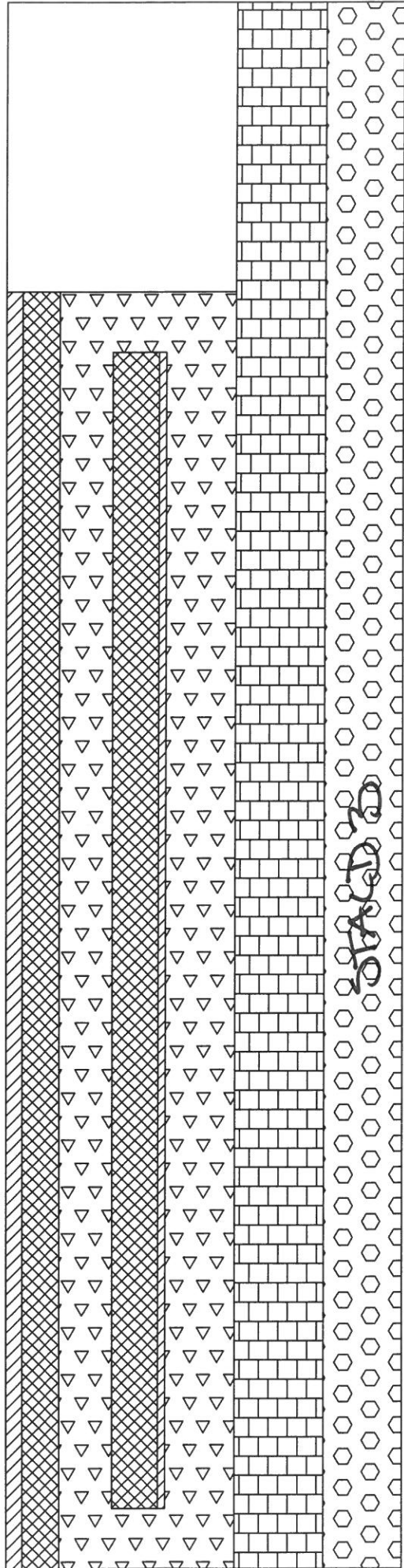

Stald areal

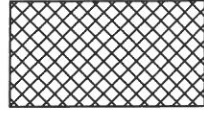

Foderbord

udvidelsen på siderne skulle i have styr på

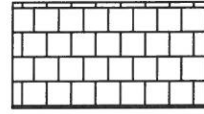
Nakkeboms areal

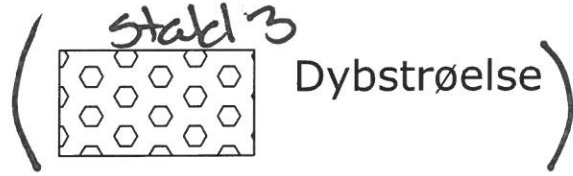
Leje areal

Stald areal

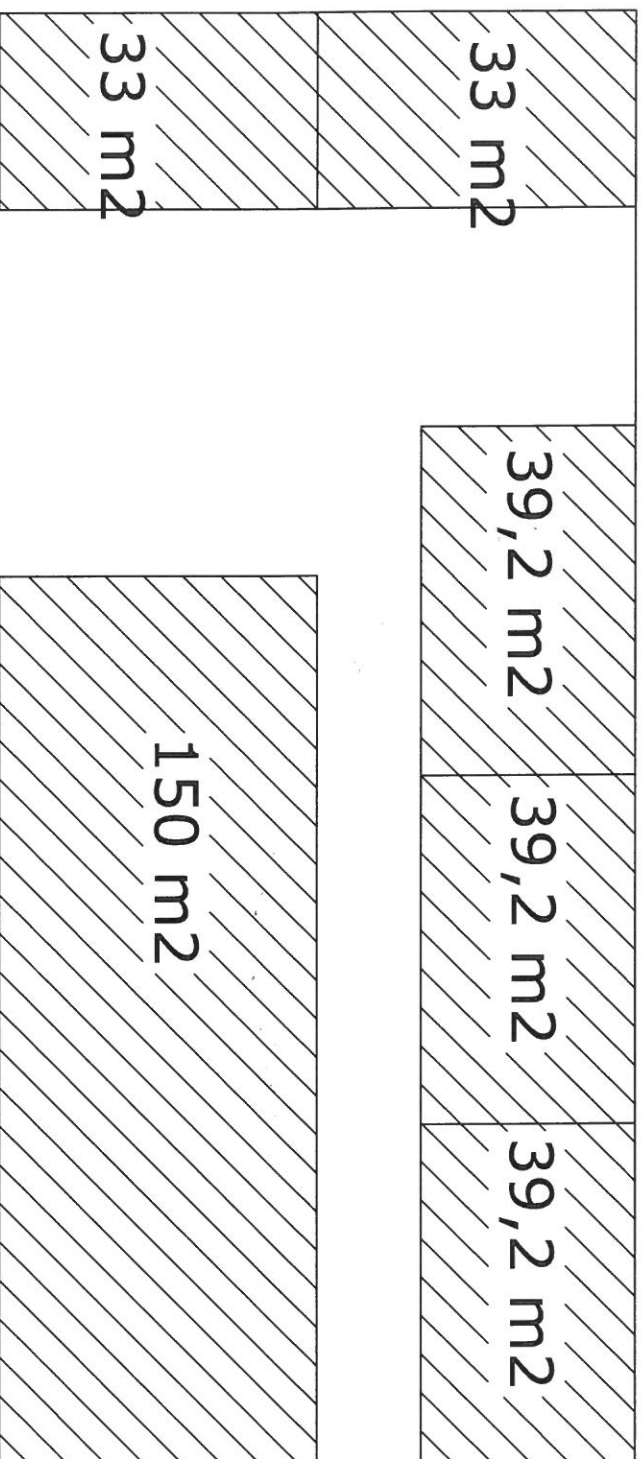
Foderbord

Dybstrøelse

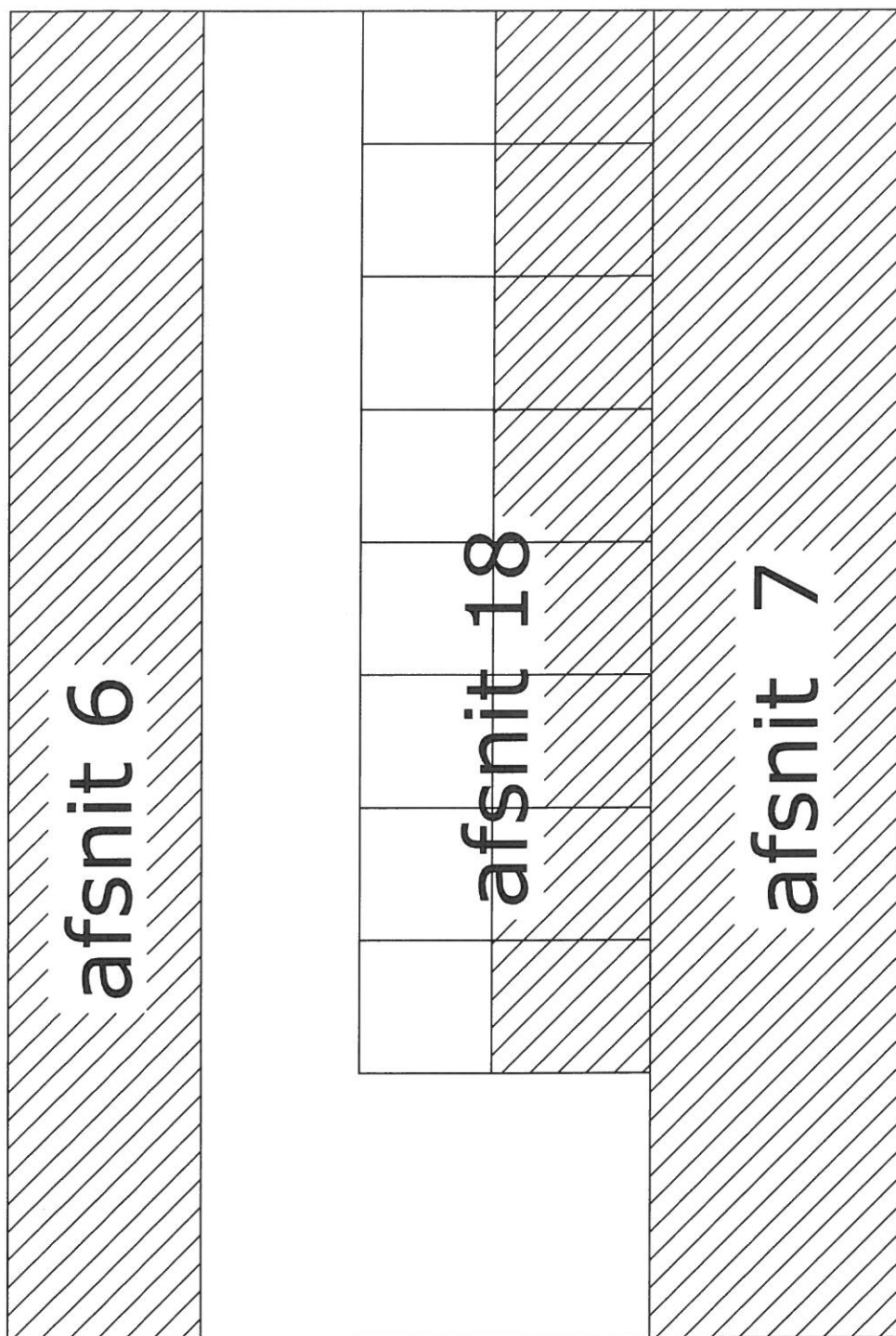
Bygning 2

Bygning 14

5 bokse + en storboks dybstrøelse

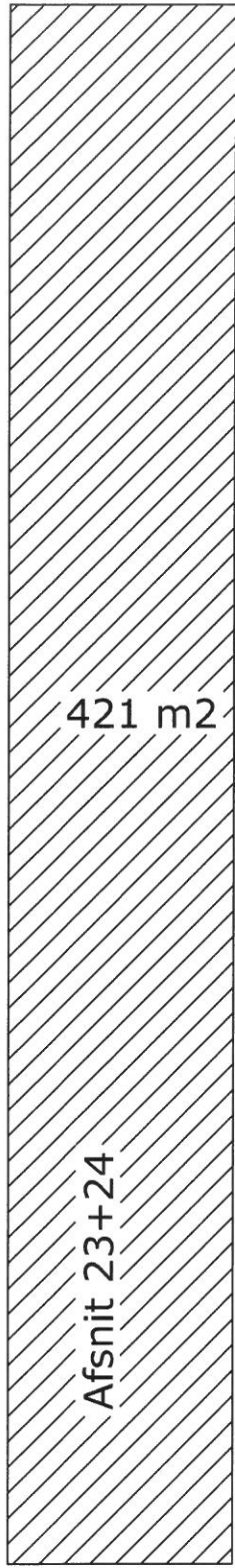

Afsnit 7 332 m² dybstrøelse

Afsnit 6 256 m² dybstrøelse

Afsnit 18 8 bokse af hver 38,6 m² fordelt med 17,6 m² skrabe areal samt 21 m² strøelse

For nyværende 421 m²
dybstrøelse , udvidelse skulle i gene have i jeres fil

Oversigt.
Bygning 24 + 23

Bygning 20

TØNDER KOMMUNE

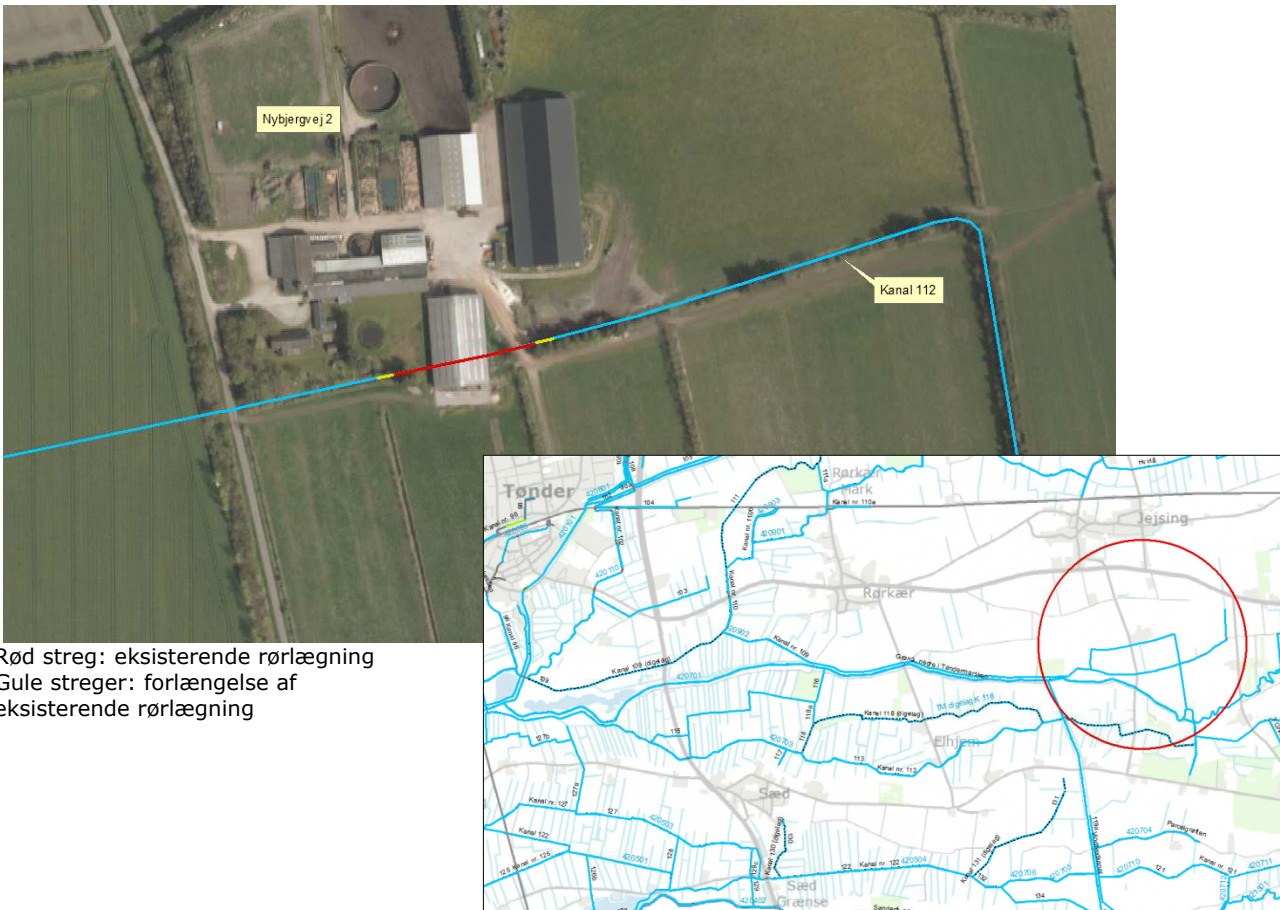
Nybjergvej AGRO ApS
Vesterballevej 5
7000 Fredericia

Miljø og Natur

Direkte tlf.: +4574929299
Mail: llpe@toender.dk
Sags id.: 06.02.03-P19-8-18
Ks: SB
6. juli 2018

Tilladelse til at rørlægge en del af Kanal 112

Du har søgt om at lovliggøre en eksisterende rørlægning på ca. 87 meter samt at forlænge rørledningen med 10 meter på hver side, til i alt ca. 107 meter, på matrikel 516 Jejsing, Hostrup. Projektområdet ligger syd for Jejsing.

Rød streg: eksisterende rørlægning
Gule streger: forlængelse af eksisterende rørlægning

Projektet ligger i den røde cirkel.

Tilladelse til regulering efter Vandløbsloven

Der meddeles tilladelse i henhold til kapitel 6 i Vandløbsloven¹ og Reguleringsbekendtgørelsen² til regulering af en del af Kanal 112 på matrikel 516 Jejsing, Hostrup.

¹ Lov om vandløb, jf. lovbekendtgørelse nr. 127 af 26. januar 2017

² Bekendtgørelse nr. 834 af 27. juni 2016 om vandløbsregulering og -restaurering m.v.

Tilladelsen meddeles på følgende vilkår:

- Røret etableres fra ca. station 569 til ca. station 676.
- Røret skal være placeret midt i kanalen.
- Der skal anvendes et rør med en diameter på mindst 30 cm.
- Røret placeres, så bunden af røret ikke ligger over kanalens faktiske bund.
- Rørlægningen må maksimalt have en længde på i alt 107 meter.
- Ud- og indløb skal være sikret mod erosion.
- Rørlægningen vedligeholdes af bredejerer.

Begrundelse

Formålet med at rørlægge en del af kanalen er at kunne overholde afstandskravet på 15 meter, fra nye tilbygninger til eksisterende kostald, til det åbne vandløb, Kanal 112.

Økonomiske forhold

Udgiften i forbindelse med etableringen afholdes af ansøger. Rørlægningen ejes og vedligeholdes i fremtiden af bredejerer.

Redegørelse

Den 24. marts 2018 har du søgt om at lovliggøre en eksisterende rørlægning på ca. 87 meter samt forlænge rørlægningen med 10 meter på hver side i Kanal 112. Kanal 112 ligger syd for Jejsing.

Du ønsker at udvide en eksisterende kostald på begge sider, på din ejendom Nybjergvej 2. Formålet med at rørlægge en del af kanalen er at kunne overholde afstandskravet på 15 meter fra de nye tilbygninger til det åbne vandløb, Kanal 112.

Kanal 112 er omfattet af "Regulativ vedrørende De under bestyrelse af Digelaget for Marsken ved Tønder værende anlæg", i daglige tale en digelagskanal.

Kanal 112 er en digelagskanal på 1370 meter med en regulativmæssig bundbredde på 1 meter. Kanal 112 starter ved Kanal 109 i dennes station 7050. Kanalen løber først ca. 300 meter mod nord og derefter ca. 273 meter mod vest som en åben kanal. Efterfølgende er kanalen rørlagt på ca. 87 meter med en Ø 30 cm rør. Kanalen fortsætter derefter igen som en åben kanal på ca. 90 meter indtil Nybjergvej. De resterende ca. 600 meter af kanalen er rørlagt, hvor den først løber ca. 400 meter mod vest og derefter ca. 200 meter mod syd, inden den løber ud i Kanal 109 i dennes station 6120.

Digelaget for Marsken ved Tønder ønsker, at Kanal 112 tages ud af "Regulativ vedrørende De under bestyrelse af Digelaget for Marsken ved Tønder værende anlæg" og ændrer status til privat vandløb. Nedklassificering af Kanal 112 vil blive behandlet særskilt.

Ud fra kanalens dimensioner, som de foreligger i marken, vurderer vi, at en rørdiameter på 30 cm er tilstrækkeligt til at tilgodese vandføringsevnen i kanalen.

Tønder Kommune vurderer, at Kanal 112 har karakter af en afvandingskanal, der overvejende tjener til bortledning af overfladevand fra markerne. Vi vurderer derfor, at rørlægningen af kanalen ikke vil påvirke miljøet i kanalen væsentligt.

Kanal 112 er ikke omfattet af Naturbeskyttelseslovens § 3 og den er ikke målsat i Statens Vandområdeplan 2015-2021. Kanalen ligger ikke i okkerpotentielt område.

Screening i forhold til Natura 2000 og Bilag IV arter

Projektet ligger ikke i Natura 2000 og vil ikke have indflydelse på nærliggende Natura 2000 områder. Dog er kommunen forpligtet til, at tage hensyn til levesteder for bestemte dyrearter, som er optaget på Habitatdirektivets bilag IV, også hvis disse levesteder ligger uden for Natura 2000.

Det er vurderet, at der kan være spidssnudet frø i området. Arten er optaget på habitatdirektivets bilag IV. Spidssnudet frø er mere tilknyttet vandhuller end vandløb. Der er ikke observeret spidssnudet frø i dette vandløb og vi vurderer derfor, at rørlægningen af kanalen ikke vil påvirke spidssnudet frø.

Indkomne bemærkninger

Et udkast til tilladelsen har været i partshøring fra den 5. juni til den 4. juli 2018. Der er ikke indkommet bemærkninger.

Klage

Fristen for at klage over denne afgørelse er den 3. august 2018. Jeg vedlægger en klagevejledning – se Bilag 1.

Venlig hilsen

Lise-Lotte Pedersen
Miljømedarbejder

Kopi er sendt til:
Digelaget for Marsken ved Tønder
Danmarks Naturfredningsforening, lokal
Danmarks Sportsfiskerforening
Danmarks Sportsfiskerforbundet, lokal

Klagevejledning

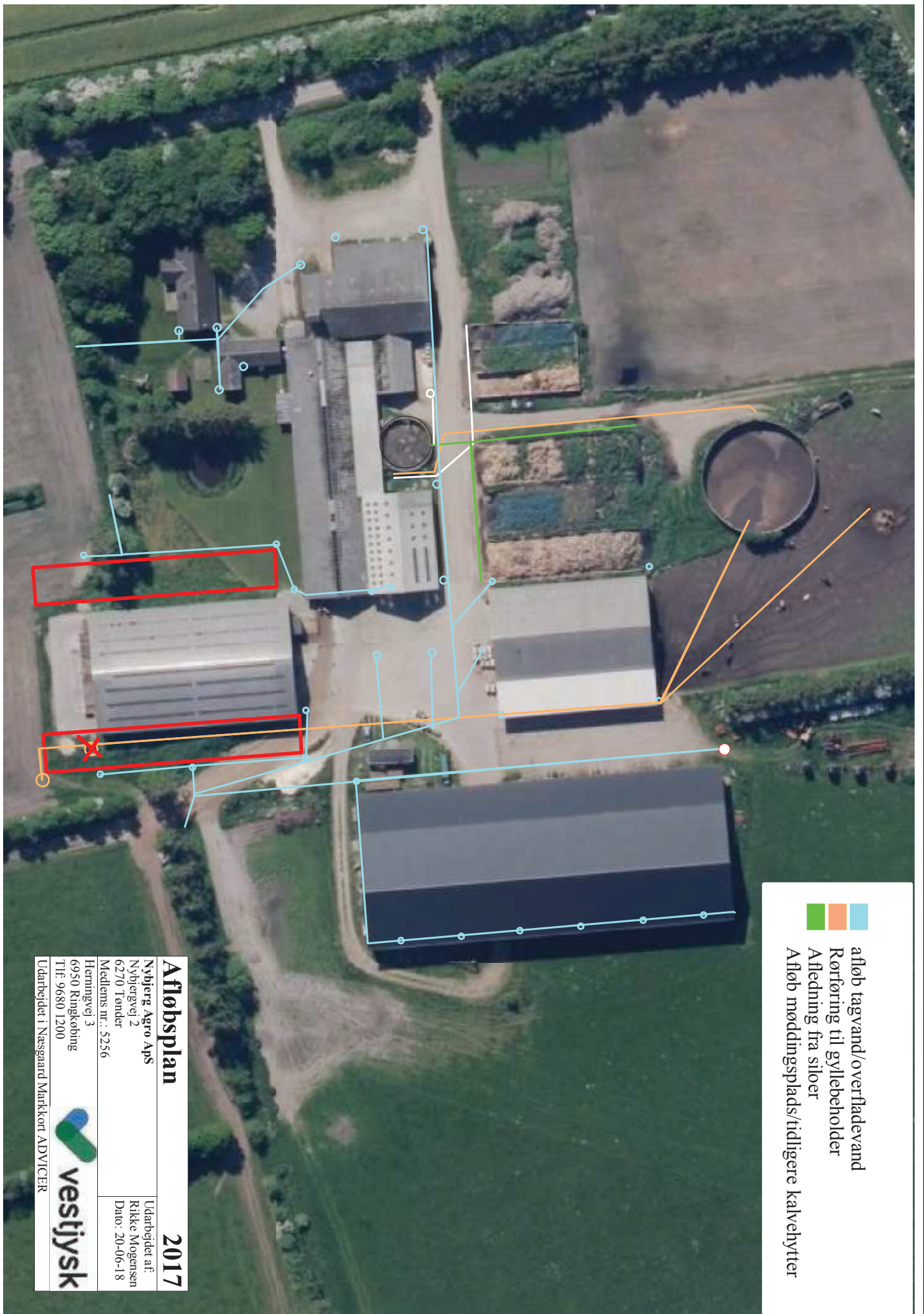
Hvis du ønsker at klage, skal du klage til Miljø- og Fødevareklagenævnet. Du klager via Klageportalen, som du finder på forsiden af Miljø- og Fødevareklagenævnets hjemmeside. Du logger på ligesom du plejer, typisk med NEM-ID. Klagen sendes gennem Klageportalen til den myndighed, der har truffet afgørelsen.

En klage er indgivet, når den er tilgængelig for myndigheden i Klageportalen. Når du klager, skal du betale et gebyr. Privatpersoner skal betale et gebyr på 900 kr. Virksomheder og organisationer skal betale et gebyr på 1.800 kr. Du betaler gebyret med betalingskort i Klageportalen.

Miljø- og Fødevareklagenævnet skal som udgangspunkt afvise en klage, der kommer uden om Klageportalen, hvis der ikke er særlige grunde til det. Hvis du ønsker at blive fritaget for at bruge Klageportalen, skal du sende en begrundet anmodning til den myndighed, der har truffet afgørelse i sagen. Myndigheden videresender herefter anmodningen til Miljø- og Fødevareklagenævnet, som træffer afgørelse om, hvorvidt din anmodning kan imødekommes.

Klagen skal være tilgængelig for førsteinstansen i Klageportalen (det vil sige, at du har godkendt og betalt gebyr/bestilt en faktura i Klageportalen) **inden midnat den 3. august 2018**, hvor klagefristen udløber.

Sagen kan indbringes for domstolene.

■ afløb tagvand/overfladevand
■ Rørføring til gyllebeholder
■ Afledning fra siloer
 Afløb møddingsplads/tidligere kalvehytter

Afløbsplan

2017

Nybjerg Agro Aps

Udarbejdet af:
Rikke Mogensen

Nybjergvej 2

Dato: 20-06-18

6270 Tønder

Medlems nr.: 5256

Hertingvej 3

6950 Ringkøbing

Tlf: 9680 1200

vestjysk

Udarbejdet i Næsgaard Markkort ADVICER